

309366

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5:

జేన్ వట్టణము 1918 సం॥ జూన్ నెల 11 వ తేది మంగళవారము

No. 60

నంపుటము. 71

కాళియక్రి నామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ త్రియ 3.

సంచిక ౬౦

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులకు పరమాచ్యుతము.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి నెల 0.8-0

తలనొప్పిల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పిల తొలగిండును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును. సువాసనలిగి యుండును. కఠియంటి నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశముందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(వ ద్య కా వ్య ము.)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కలభేదము తల కలిగె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నాయో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పకావ్యగ్రంథములై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు 70 మిగుల ములభము. 900 పుటలు అమృత వ్రతముగ చదివినది. నెల 5-0-0. కర్పణ వేతన.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

కైలి:— ములభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. మంచికావ్యములపై అచ్చు. కాలిక లైంకు ధర రు 1.8-0. పోస్టాభివృద్ధి చేరు. (26) జనమంచి శ్రీమద్విశ్వరూప

నెలగు పండితుడు, ముద్రికిని పోషామూలము. కడప

సర్వవృద్ధి క విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మార్కు)

588

శ్రీమదుగ్రామములో నుండి వచ్చుచున్న పోపుడు. సుఖములేదని గుఱువుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు యంద వలసిన డ్రగ్స్. అంగు, మూసాని, దేహియై ద్యులచే పొగడ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముమాడదు. తేలవకు మూత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నువ్వు గించును. నెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0 పోస్టేజి 0.8-0. 1 డబ్బా పాకెట్ల నెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి నేలు. ఒకపాకెట్ 2 ప్యాకెట్లు లేపించుకొనవారికి పోస్టేజి ఇవ్వం. డ్రగ్సులకు 100 కి 25 రూపాయలు. కవిమ నయ్యబడును. చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 108 చౌకపేట, శ్రీ పిడి, పొకారపేట పోస్టు, మదరాసు.

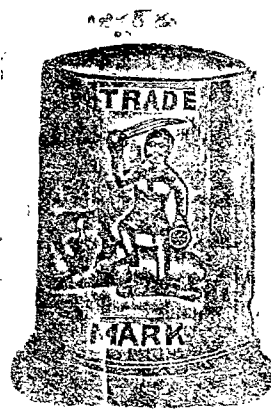
1000

రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

బహుమాన నియ్యబడును

మీరు బహుమానగా నున్నారా? ఆయితే డి. మన్నాలలో గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బను నేవించండి. దీనిని నేవించిన యెడల భాతువునై, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ

మొదలయినవి. కలుగును. స్వప్నపులితము, భాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవు. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన ఆనేకులు రంగోన్, పీసాంగ్, సిలొన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. వాతలగినవారు అప్రత్యాప్తాంపున పంపినచో బహుమాన పత్రికల కాపి పంపుదును. ఇది ఆబద్ధ మని రుఱువుపరచువారికి వైకనపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో లోబ్ధములముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వము కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలలో" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాద పత్రిక పార్శ్వములో పంపబడును. ఏకెంటులు కావలసియున్నది. 15 కులాలు శేఫీ నెల రూ. 2-0-0. రిపాలభివృద్ధి 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలలో, ఢిల్లీ వైద్యులు,

సాలామిసిరి మురబ్బ డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు

రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ

మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మకమైనది. మన్యజ్వరముగకు డివ్యవధము:— ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు వెక్కుమందికి జవాప్రదముగ ఉపయోగించినది. గొప్ప వైద్యులచేతను ఈ మందును గూర్చివంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, తీర్చించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాడు పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చేషమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పసిపిల్లలకు వ్రాతకపు ఇసనాఫలిని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిదగ్గర దొరకును. (924)

పోశయేట్లము— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గొరియోకంవెని, బొంబాయి.

చెన్నరాజధానియందు సోల్ ఏజెంట్లు:— డబ్ల్యు. ఈ. స్లిట్ట అండుకో, మదరాసు. దగామందులను జూచి మోసపోకును.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువవ్యాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. నెల రూ 1-8-0. పోస్టేజి నేలు. ఆంధ్ర త్రికా కావ్యాలుము, 7, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును వివరించువారు ఆత్మజిజ్ఞాస. వైద్యముల సద్భావమును గురించిన గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామి. విస్తృతము చక్కని గ్రంథము. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కావ్యాలుము, పోస్టేజి నేలు. మదరాసు.

కైమంకోగారి యువస్వామి.

పాఠశాల, జూనియర్:—ప్రధానిగాను నేను చేపట్టిన నువ్వనియందు నిజమెట్టిది:—ప్రస్తుతపుకాలము మహా భయంకర మైనదయ్యెను నైవలలై ధైర్య శాస్త్రోత్సాహములు స్థితికిదగినట్లున్నవి మననైవలలలో ఒక్కొక్కరు అయిదుగు రేసి శత్రునైవలలతో బోయచున్నారు. (ఉత్సాహము) కైమం కోగారు జనరలపాతు పిటే యువగారలకు బాగుగ ప్రశంసించిరి. జనరలపాతు గారు మిత్రమండలి వారంతి విశ్వాసమును జూపగొనిరి. వారికి బహిరంగముగ కృతజ్ఞతను తెలుపుటకు వెన్నెముక సభవారు తీర్మానించిరి. ఎట్టి తిరోగమనము చేయవలసివచ్చినను మనమెన్నడును శత్రువులకు చిక్కుము. బ్రిటిషు పరామర్శములు జర్యులవలె నలసియున్నవి. ఇంక యుద్ధఫలిత మమెరికావారి సహాయముమీద సాధారణదియున్నది. చివరవరకు నున్న ధైర్యమొందుటకు మిత్రమండలివారు కృతనిర్వహణ గనున్నారు. అధికారులు స్థితికి తగినరీతిని పనియొనర్చిరేని మనకు విజయము గలుగక తీరదు. ప్రధానిగా యువస్వామియనపుడు ప్రజలత్యంతోత్సాహమును జూపుచు దొరతనమువారి యందు పూర్తి విశ్వాసము గలదని తీర్మానించిరి. 377 వోట్లు అనుకూలముగను 110 వ్యతిరేకముగను వచ్చినవి. పిమ్మట కైమంకోగారిట్లు చెప్పిరి. కష్టమగు స్థితిగతులు వచ్చుచున్నవి. అందులకు నిలవగలము అనునది యొక్కటియే ఇప్పుడు చూపవలయు సమస్య. (ఉత్సాహము) నాలుగేడ్లపండ్లము మనవైద్యము లెనిపోవుచున్నది. మనపండ్లిని గాపాగుచున్న వైద్యులసంఖ్య దినదినము తగ్గిపోవుచున్నది. మనమిత్రమండలివారికిని విశేషమధ్యముల సంబంధించినది. ఈ సమయమున మంచస్థితిలోనున్న జర్యుల దిశము లపరిమితముగ వచ్చుచున్నవి. ఈ మహాసంక్షోభ పరిస్థితులందు మన పండ్లలలో కొన్ని పోల్ల శత్రువులు ప్రవేశింపగలవని మీలో నెవరు తెలిసికొనకాలరు. మన వైద్యులందరి శిక్షణమును చరింపజేయుట కొరకంటె నధిక మేమియు గలరా లేని (ఉత్సాహము). మూలనాలుగు దినములవరకు నెడతెగకుండు పరాగు వైద్యులు పోరిరిని చెప్పదు వానివారు ప్రశంసించునపుడు సభ్యుల ఉత్సాహమునకు మేలేదంటే తప్పలేదు చేయబడలేదని తాను చెప్పినేరదు. ఈ విషయము నాలుగు పాతు పిటేయను గారలకు తిసుపయకుల బలపరచగలరు (ఉత్సాహము) మనవైద్యుల ప్రస్తుత ముద్వంతవిషయకరచు గుర్తయల నొనరించుచున్నారు. వానివ్యక్తికీరించుటకు మాటలుచాలవు. తాము కొనినదానికంటెను వైద్యము చాల ప్రశస్తముగనున్నది. మనకు జయము నొసగ నెంచుకొనెదల వైద్యుల మిత్రవిశ్వాసమును గలిగి యుండి తమయాద్యము నిమిత్తము ప్రాణముల బలిపరచవలయును. మనమిప్పుడు కొంతప్రజ్ఞతమును గోల్పోయితిమి. మన మనకొనినదానికంటెను ఎక్కుడు భూమిని గోల్పోయితిమి. వైద్యుల లక్ష్యంతోత్సాహముతో కొరిన సంకల్ప తా నెఱుంగును. వైద్యులు తమపిత్తభూమి సంక్షోభార్థము ప్రాణములవలనొందుచున్నారు. పరిపంచమున మహానాగరకపు జాతుల చరిత్రములందలి యన్నతాద్య వార్తము వారు తమవుల సన్నిచుచున్నారు. ఈ మహాయుద్ధమున చివరవరకును పోరాడెంచు నిమిత్తము నిశ్చలత్వమును ఒక్కొక్కరును నమ్మకమును నైద్యులను గలిగియుండుడు. (ఉత్సాహము) జర్యులను కొక్కటిమాత్రమే తెలియును. వైద్యుల నపరిమితముగ నుపయోగించువారు మీయంత తెలివగువారు కాదు. అట్లుగటకు వారు కేవల వైద్యసంభ్యాధికృతనే విజయమొంద జూచుచున్నారు. ఇప్పుడు చాలించిపడగనది అంత్యవిజయము. మీవెరుక మీ దొరతనమువారు మీరు దత్తుగ నున్నారు. ఎక్కుడును లొంగవలదని వారు మీరు తగిన యుత్సాహము నొసగుచున్నారు. (అనుతోత్సాహము). మనమిచ్చట నున్నంత కాలమును పిత్తభూమిని మరణపర్యంతము గాపాడెగము. అంతకాలము శత్రువులకు విజయము గలుగనేరదు. మనమెన్నడును లొంగము. అదియ మన దొరతనమువారి ఆజ్ఞ.

మనకు భయపెట్టుటకు జర్యులు మరల పలువిధముల సర్వస్వమును ధారపోయిచున్నారు. భయపడిననుయధమును విడువవలయునని వారితలంపు. వారు 1914 సంవత్సరము ఈసమయమున నొనరించిన యుద్ధవిధానమే? కలేని సమీపించి మనకు బ్రిటిషువారినుండి విడదరచి వారిచే యుద్ధమును విడదరజేయవలయుననియెగదా. వారు మరల నాయుత్తునే ఏలనారంభించిరి భయము నెట్టి విజయ మొందవలయుననియె. మనమిత్రమండలివారు యుద్ధమును నిలిపివేసి వారిని సైన్యమును కృత్రిమముగా చేసిరి. కాని మనలోని అపితితా

దశములునన్ని తుదియంతయు సాంకము చేయగలవు. దుష్టాస్థితిగతులు శత్రువులు మరలపడినందున దిశ్యురంగమున నుపయోగించుట అనుకూలపడినది. అయిననీమి? ప్రపంచమున ప్రధానమైన మిత్రముల గా వింప నెంచిన బలములన్నియు మిత్రమండలిగ జేరినవి. అవి విజయమొందువరకును పోరాడెంచు మన సంకల్పించినవి. మనము తగినపరిశ్రమ నొనరించిన విజయము మనచేతనే యున్నది. పరాగుదేశియులు తమచేత నైగంతపరినిచేసిరి యుద్ధమున పడినవారు వృథాగా పడలేదు. వారుపరానుచరిత్రమున మహాత్తరముజేసిచరణించిరి మరణించినవారి మహాత్తరకార్యమును పూర్తిజేయుట బ్రతికినవారి ప్రత్యుత్తరము. (అత్యంతోత్సాహము) దొరతనము వారియందు విశ్వాసాభిప్రాయము తెలుపని కొలదియందలి కొలదియందలి సాంఘికాభిప్రాయము లుండిరి. వారికి కౌముఖముగారు ముఖ్యవాడు. ఎల్లప్పుడు నెదిరించుచుంటున్న వారిని.

ప్రాచీన హైందవాధినివేశములు.

గుంటూరు జిల్లా తెనాలినుండి వెద్దిగట్ల లక్ష్మీనరసింహుగారి ద్వారా వ్రాయుచున్నాడు:—
“బలి” ద్వీపము (‘పండిత’ ద్వీపము సహా)
“బలి” ద్వీపము (‘పండిత’ ద్వీపము సహా) ద్వీపమునకు దూరము గనున్నది. యదవీపమునకును బలిద్వీపమునకును మధ్య నొక మొలక వైపున 2400 మైళ్ళు, మరొక వైపున 50 మైళ్ళు నుండు; దీనివైశాల్యము 2240 చదరపుమైళ్లు. (గుంటూరు జిల్లాయొక్క వైశాల్యము 5785 చదరపుమైళ్ళగుటచే నీ ద్వీపము గుంటూరుజిల్లాలో సగముకంటె కూడ చిన్నదిగ నున్నది.)

“ఇండియా యాన్టిక్వీటీస్ ప్రాచీనములు” (Indian Antiquities, అనుగ్రంథమును వ్రాసిన ‘హార్టె’ దేశిన్లు దగు ‘క్రిస్టియన్ లాస్సెక్’ అనువాదభిప్రాయపడినట్లు క్రీస్తు శకము మొదటి శతాబ్దమున హిందువులు యదవీపమునుండి యాదవీపమునందు ప్రవేశించి తమబలపరాక్రమానుల నూచించుట కీ ద్వీపమునకు “బలి” ద్వీప మని పేరుపెట్టియుండనోపు; పిమ్మట వానిని ‘బలి’ ద్వీపమని వాడుచుండుట తటస్థియొంతవ; కాని, యా ద్వీపములోని హిందువులు మాత్రమిదవీపము “బలిద్వీప” యొక్క జన్మస్థానముగ పరిగణించుచున్నారు.

ఈ ద్వీపపు జనసంఖ్య 1,362,226; ‘ఇందులో నిపుడు వలందా (దేవి) వారిస్వాధీనమందున్న ‘బలితెగు, జాంబ్రా’ (Babli and Jambrana) అను జిల్లాలలోను 108,101 జనులును, అచటి (హిందువుల) సంస్థానములగు క్లింగుకంగు (Klingkang), బంగ్లి, మెంగు, బదంగు, తిబనం అనురాష్ట్రములలో 1,259,185 జనులునున్నారు. ఈ ద్వీపపు జనులలో చాలభాగము హిందువులు. వీరిలో బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులును, చండాలులనబడు పంచములును కలరు. ఈ ద్వీపవాసులు యదవీపభాషవంటి భాషనే మాట్లాడుదురు. యదవీపభాష యందువలెనే యాదవీపపు భాష యందుకూడ స్టోతో కోరిమో మధ్య యనుభేదములుకలవు. ఈ ద్వీపముందు కొన్ని అగ్నిపర్వతములు కలవు; వానిలో ‘గుణంగంగంగ’ అను అగ్నిపర్వతము 10,500 అడుగుల యెత్తుననున్నది. ఈ ద్వీపముందున్న నదులచిన్నవగుటచే నాకా యోగ్యములు కావు; కాని, మాగానివైపున విశేషముగ నుపయోగించుచున్నది. ఇవల కన్నుని విగ్రహమును, శ్రేష్ఠమగు ప్రత్తి, పొగాకు, మొక్కజొన్న, ఆమునాలు, కాఫీ, ఉప్పు మొదలగునవి కూడ ఫలిండును. ఇవటివలలు, బంగారముతో పరిచేయుటకుండును బంగారుపట్లారును తయారుచేయుట యందును గను నిపుంజులు, మఱియు, నాలు వస్త్రములును, పట్టు కస్త్రులులును గూడ బహువస్త్రముగ నేయుదురు.

‘పదంగకోపు’ అనురేవుపట్టణము ముఖ్యరక్షస్థానము. ‘బలింగు’ ఉత్తరసముద్ర తీరమునకు, ‘బంగల్’ (Bangal) దక్షిణ సముద్రతీరమునకు ముఖ్యపట్టణములుగ నున్నవి.

ప్రాచీనచరిత్ర.
‘పూర్వకాలమున పూర్వ గుగ్గిరిద్వీపముతో నీద్వీపమును సంబంధము కలిగియున్నది. తరువాత దానికొక యాదవీపము కలిగియుండునని ప్రతీతి. క్రీ.శ. 15 వ శతాబ్దమున

పూర్వమే యదవీపములోని బ్రాహ్మణరాజులు తమ రాష్ట్రములను బలపర్చుకొనినపుడు వైకూన్తా ద్వీపము హిందువుల యొక్క వాగరకతను పూర్తిగ కలిగియుండెను” అని యొక చరిత్రకారుడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఈ సమయము:—ఈరాజు క్రీ.శ. 923 సం॥ న నీద్వీపమును రాజ్యము చేయుచుండెను. ఇతనిపరిపాలనములో జనులు విశేష సౌఖ్యము ననుభవించిరి. ‘వణిగ’ అను చండాలుడే తనికాలమున (బసిద్ది కెక్కిన శివభక్తుడై యితనిచే నాదరింపబడెనట. ఇతడుకొన్ని దేవాలయములను గట్టించెను. ఇతడెంతకాలము రాజ్యముచేసెనో తెలియకున్నది.

జయపుంగవుడు:—ఇతడు, క్రీ.శ. 1103 సం॥ ర ప్రాంతమున దీదీపము నేలెను. ఇతడెంతకాలము రాజ్య మొనర్చినదియోను, ఇతనిప్రభుత్వ మెట్టిదైనదియో మున్నగుననేమి యుండెలియవు; కాని యితడు కొన్ని సౌభముల గట్టించినట్లు గూడవ కలదు.

బలిదీపపు ప్రాచీనచరిత్రను తెలిసికొనుటకు దగు నాధాకము లింకెవ్వియు నాట లభింపలేదు. “15వ శతాబ్దమున యదవీపమునందలి మెజోపహిత (Majopahit) రాష్ట్రాధిపతు లీదీపము నాక్రమించుకొనక పూర్వము ఈదీపచరిత్రమును తెలిసికొనదగిన పురాణగాథలయినను గానింపవు” అని యొక చరిత్రకారుడు (Encycl. Brit) వ్రాసివాడు కాని, యదవీపములోని మెజోపహిత రాష్ట్రాధిపతియగు మాయరథన మహారాజు ఈదీపమును క్రీ.శ. 1310 సం॥ న జయించినట్లు యదవీపచరిత్రవలన స్పష్ట మగుచున్నది.

ఈదీప మనేకచిన్న రాష్ట్రములను చిరకాలమునుండి కలిగియున్నట్లును, ఈచిన్న రాష్ట్రాధిపతులు తమయగు దను లొంగము కలహించి యుద్ధము చేయుచుండినట్లు ఈ ద్వీపమునకు దూర్వమున్న “సంభర” (Sambhava or Sambawa) ద్వీపమునకును ఈద్వీపమునకును అనేక పర్యాయములు యుద్ధములు జరిగినట్లును తెలియుచున్నది. కాని వానివివరములు తెలియగల సాధము లింతవరకును లభ్యము కాలేదు భావికోదనలవల నీహిందూద్వీపచరిత్ర పూర్ణముగ వెలువడవచ్చును.

కాంత సముద్రము లేక పసిఫిక్ మహాసముద్రము (Pacific ocean) లోనున్న యదవీపములగు ద్వీపము లన్నిటియందు నొకప్పుడు హైందవనాగరకతయను, హిందూ మతమును వ్యాపించి కారణాంతరములవలన క్షీణించెను. కాని యా ద్వీపమునందలి నేటికిని స్థిరముగనున్నవి. మహాత్మురీయులు యదవీపముందు క్రీ.శ. 1400 సం॥ న ప్రాంతమున ప్రవేశించి తమ మతివ్యాపకము గావించుచుండుకొని, బలిదీపమును మాత్రము వారి కెప్పుడును పరాధిపమే కలుగుననవచ్చెను. బలిదీపమునందలి హిందూరాజులు తమద్వీపమునందు ముగల్బాక్ మతమును పొరలీయక పాశ్చాత్యులయే గాక “లంబక్” (Lambok) “సంభర” ద్వీపములందు గూడ తురకలను ఖేదించులేదని వేటొక చరిత్రకారుడు వ్రాయుచున్నాడు. చుట్టుపట్లనున్న ద్వీపములన్నిటియందును హిందూ మతము క్షీణించి ముగల్బాక్ మతమును, పిమ్మట క్రైస్తవ మతమును పూర్తిగ వ్యాపించియుండ నీ చిన్న ద్వీపమునందు మాత్రము హిందూమతము, హిందూనాగరకత, హిందూదేవాలయములు, హిందూరాజులు నిప్పటికి కూడ నుండుట మిగుల నాశ్చర్యకరముగ నున్నదని చరిత్రకారుడు వ్రాయుచున్నాడు.

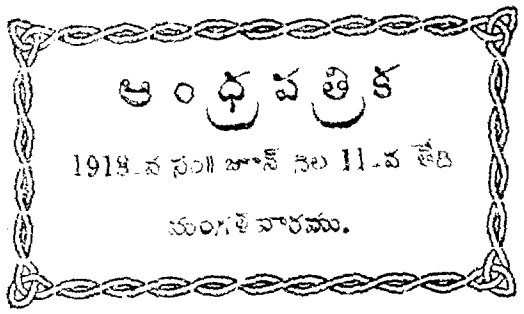
ఈ ద్వీపమునకు సమీపముగ దూర్వమున్న “సంభర” యనుకడు చిన్న ద్వీప మన్ని విధముల బలిదీపము లోలియున్నది. పండిత ద్వీపమునందు గూడ నిప్పటికిని హిందువులున్నారు.

వలందావారు — (ఆధునికచరిత్ర)

ఈ ద్వీపమునకు చుట్టుపట్లనున్న ద్వీపములలోని జనుల కంటె నీద్వీపవాసులు (హిందువులు) ఎక్కువ ధైర్య ధైర్య శౌర్యపరాక్రమాదులు గలవారని ‘సర్ స్టాఫర్డ్ రాఫ్లుస్’ (Sir Stafford Raffles) గారు వ్రాసికొనక చరిత్రకారుడు (Encycl. Brit) వ్రాసియున్నాడు. అందువలననే యాదవీపవాసులు వలందా (దేవి) వారికి పూర్ణములొబడక కొన్ని స్వతంత్రరాష్ట్రముల గలిగియున్నారు. ఈ హిందూద్వీపములందలి యెనిమిది సంస్థానాధిపతులకును వలందావారికిని 1846, 1848, 1869 సం॥ లలో యుద్ధము జరిగినది. మరియు నీద్వీపవాసుల హిందూయంతులకు నందరా వారొక నొప్పువైద్యులు నీసాంగుల నుంచికూడ ఈ ద్వీపవాసుల ప్రస్తుతపు వైద్యులైనట్లు మతిగాఢశ్రద్ధతోడఁ జెబుచుండు. వైద్యులతత్వములు కొన్నిటిని స్వీకరించినట్లు, సాధికారమునందు నిద్రవాదక హిందువుల జీవితాశ్రయరాజులుగ నిలిచియు నుండునట్లు.

ప్రకటన

శేపు బుధవారము (జూన్ 12 వ తేదీని) సంవత్సరాది సంచికలు చందాదారులకు పంపబడును గావున ఆ వారపు వారపత్రిక వెలువడదు.

మండలసభలు : స్వపరిపాలనము

వేసంగి మండలసభల ఋతువు ఈ వత్సర ముంధిదేశములో జరిగిన వివిధ మండలసభల యందును ఘోషాశ్రయస్థులకన్న స్వపరిపాలనాసమస్యయే ప్రజలవృత్తి నెక్కువగ నరికట్టినది. సభాధ్యక్షాధిపత్యములను స్వావంతులు స్వపరిపాలనా సమస్యకర్తయే గన్పట్టుచున్నది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులను పర్యావరణమున గూడ నిట్టిచర్చయే విశేషభాగ మాశ్రమించుచున్నది. తీర్మానములు గూడ నీ విషయమునకే ప్రాముఖ్యమిచ్చుచున్నవి. ఇందు వివరము మొదలు స్వల్పపు కోర్కెలతో సంకల్పింపబడుచున్నది. కష్ట నిష్కారములను గూర్చి వలపోయటకు ప్రజలించుచున్నది. అన్ని కష్టములకును సిద్ధావధము స్వపరిపాలనమే యని, ఎల్లరకమున కరతలామలకమునది. అందుచే సభలయందు దన్నిటను, నూతన దృక్పథము విరాజిల్లుచున్నది. ఈ సత్యమును అధికారులు గ్రహించుట లాభకరము. ప్రజలు స్వపరిపాలనమునకు విముఖులై యున్నారని చెబుచున్నాడు కాల్పనిక ప్రపంచమునందున్నారని గుర్తెలుగవలయును. స్వపరిపాలన మనసర మని, రాజకీయసిద్ధాంతములను, ఆర్థికసమస్యలను, నామూలాగ్రముగ పరిచినవారు మాత్రమే బోధింపవలసిన యవసరము లేదు. ప్రజాసామాన్యమున కంతకును అనుభవపూర్వకముగనే నీ సత్యము పాడగట్టుచున్నది. ప్రజాసామాన్యముతో గలసి మెలసి తిరిగిన గాంధీగారి రీతియే ప్రజలభావములనుగూర్చి స్పష్టపరచియుండెడి. గంజాము మండలసభయందు, అధ్యక్షులగు మల్లాది కృష్ణమూర్తికుంతులు గారు తేటతెలుగు వాక్యములతో స్వపరిపాలనావశ్యకతను గూర్చి సుబోధకముగ చెలిపియుండిరి. స్వతంత్రము విస్తృతముగ గలిగెడివారు. స్వతంత్రము లేనిది వివేకమున క్రమముగ పెరుగనేరదు. అధ్యక్షులు పదిహేనులు బంధించబడిన చినావారి పాదములు మిగుల కరుచగనే యుండుచున్నవి. జ్ఞానవిహీనమైన వ్యూహాద లే స్వతంత్రమును బోగొట్టికొన గొల్లనపుడు, మరుష్యుల సంగతి చెప్ప నవసరములేదని కంతులుగారు నుడివీరి. స్వతంత్రము స్వపరిపాల మన్న గాని నిలువనేరదు. "పోతపాలు నిపాలనమా? పెంకకపు తల్లికన్న తల్లియగునా? గావున స్వపరిపాలన స్వభావసిద్ధము. పరిపరిపాలన స్వభావసిద్ధము. స్వతంత్రమునకు స్వపరిపాలన కుదరదు" మని అధ్యక్షులు నుడివిన వాక్యములు మానవస్వభావమును తేటపరచుచున్నవి.

అధ్యక్షులు నుడివినటుల స్వపరిపాలనము కేశమునకు కొత్తది గాదు. ప్రాచీనకాలమున గ్వతంత్ర ప్రతిఘోషనలు దేశమునందు మిక్కుట

ముగ నుండెను. హిందూపరిపాలనయందు దేశ మైశ్వర్యస్థితియందుండెను. అంగ్లేయపరిపాలనా సంకీర్ణము దేశమునందు దళివృద్ధి తేశభోలేదు. కాని అధ్యక్షులు నుడివినటుల, భూముల నీటిపారుదల కొరకు కాలువ లేవిధముగ నిర్మించబడవో, ధనవ్రవాహమునకు గూడ నట్టి కాలువలే విలసిల్లెను. ఇండియా ఆఫీసు వ్యయము, అంగ్లేయ ధనికులు ఇనుపదారుల క్రింద వ్యయమెట్లైన ధనమునకు వడ్డీ, అంగ్లేయోద్యోగిగల మిథనులు, వై ని ర వ్యయము, మొదలగు వ్యయముల మూలకముగ హిందూ దేశపు ధనమునకే త్రోవలగుండ, హిందూ దేశమును పడలిపోవుచుండెను. పెద్ద ఉద్యోగుల జీతములు లెక్కకు మిక్కుట మయ్యెను. విద్య, వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, ఆరోగ్యము, విశేషాభివృద్ధి గాంచలేదు. పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యత వహించక, నిరంకుశముగ బ్రవర్తిల్లెను. ఇట్టి దుష్ప్రతిపాలనములకు స్వపరిపాలనము వాంఛించబడుచున్నది. స్వపరిపాలనమునకు భారతీయులు దగియుండలేదని చెప్పెడి ఆక్షేపణ ఆధార రహితమునది. ఏ జాతీయమునను స్వపరిపాలన మనుభవించునపుడే, స్వపరిపాలనార్హత బొందును. స్వపరిపాలనార్హతను ముచ్చూడుగ నిర్ణయించుట ప్రమాదకరము. ఈ సత్యము ప్రాచీన చరిత్రయందు చెల్లెడలను గన్పట్టుచున్నది. ఏ దేశమునకును అర్హత విచారించి స్వపరిపాలన మొనగి యుండలేదు. స్వదేశసాధనములు సమర్థతతో పరిపాలించబడుటయే, ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను తేటపరచుచున్నది. అర్హతగూర్చి శంకించుటయే హాస్యాస్పదము. ఏలనన అధ్యక్షులు నుడివినటుల, "తగియుండుట, లేదనుట, అజ నేమి? ఏటికి హస్త లేమైన నున్నవా? తప్పులు చేయుకుండుట తగియుండుట యాదాగా? అట్లున తప్పులు చేయని ప్రభుత్వము లేమయిన నున్నవా? పూర్వపు తప్పులమా టుండనిండు. జగ్గనీయుద్ధ మారంభమయినది మొదలు ఇంగ్లండు, ప్రాన్సు, ఇటలీ మొదలయిన వా రెన్ని తప్పులు చేసియుండలేదు? తప్పులు చేసేతిరని స్వపరిపాలన తీసివేయనా? తప్పులు చేయకుండుట మరుజలకు సాధ్యమగునా? స్వపరిపాలన యివ్వనిదే తప్పుచేతుమో; ఒక్క చేతుమో యెట్లు చెప్పగలరు? ఇచ్చి చూడుడు. తప్పులు చేసిన అందరితోడి వారమే. చేయకున్న మీకంటే కఠినమే. ఇంతకు మే ముగీగినది కొద్ది. స్వపరిపాలన పూర్తిగ నీయమని అడుగలేదు. ఇంత స్పష్ట మడుగుల తప్పు ఆప్పటి స్థితినిబట్టి యడిగిరి. ఇక్కడే యడుగుల తగ్గి చించుచో పూర్తిగ నడిగియుండురు." అంగ్లేయులు స్వల్పరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమును నిలువ జెల్పుటకే సంగ్రాహము జరుపుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యము గోల్పోయిన బెల్జియము ఫర్లెయా రాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమును నిలువజెల్పుటకు, తమ కక్రిసంతకు భారపోయిచున్నారు. ఇక్కార్యము కష్టసాధ్యమయినది. కాని హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చు తమచేతిలోని పని. అందు చేతనే పంతులుగారి విధముగ చెలిపిరి. "అడిగిన తమచేతిలో నున్న దిచ్చుట సులభము కాదా. పోయిన స్వాతంత్ర్యమును యుద్ధముచేసి తెచ్చుట కష్టమైనపని గాదా? సులభమైన పని నేల చేయకూడదు? యుద్ధము ముగిసిన తరువాత నిచ్చెదమని వాగ్దానమైన చేయకూడదా?"

గతవారమున గుంటూరుమండల సభావ్యవసంఘాధ్యక్షులు గూడ స్వరాజ్యసంపాదకమునకు మార్గముల చూపుచు "స్వరాజ్య మనగా తెల్ల ఉద్యోగులను దీసివేయి, మనవారిని నియమించుట గాదు. తెల్ల ఉద్యోగిగల సుఖమును మనవారు

మన కెక్కువ ఉపకారులుగారు. మనము కోరునది స్వరాజ్యము. దీనిని సంపాదించుకొనుటకు ఇండియాలోని అధికారవర్గముపై గాని ఇంగ్లండులోని అధికారవర్గముపై గాని ఆధార వడి యుండకూడదు. ఇంగ్లండులో లిబరలు పక్షమువారు త్రవ్వితలకెత్తుదురనియు కన్నర్యేటివ్ పక్షమువారు మనకు శత్రువు లనియు భావించుట వెళ్ళితనము. నిజమయిన రాజకీయ పరిస్థితులను గుర్తించమియె ఇప్పటి మన ఆందోళనావర్ధతులకు గారగము. స్వరాజ్యమును మన స్వశక్తి వలననే సంపాదించుకొనవలసి యున్నది. మనము కోరునది అధికారులు తమకు యుక్తమగునీది ప్రతిపాదించునదిగా నుండకూడదు. మనకు యుక్తమని మనము గోరునదియే మనము పొందవలయును. ఇదియే మన ఆందోళన వర్ధతులలో గలుగవలసిన మా"ర్గమని నుడివీరి. ప్రస్తుతసందర్భములను జూచిన మము కోరిన కోర్కెలకు, రానున్న సంస్కరణములు చాలవరకు వెనుకబడునటుల గాన్పించుచున్నది మాంటాగూగారి సంస్కరణములే మన కోర్కెలకు చాల దగ్గినవని, అరుమాసము ప్రబలియున్నది. బొంబాయి యందు జరిగినసభలో హార్ని మెను గారు, సంస్కరణములు సంకల్పింపక రముగ నున్నయెడల, నయ్యవి చాలకాలము క్రిందటనే ప్రకటింపబడి యుండెనని నుడివీరి మనమితలాద ప్రముఖులు సంస్కరణము లేహావము చాల్చినను అంగీకరింపవలయునని, ఎల్లగత్తి చాటుచున్నారు. మాంటాగూగారి రొక వేళ సంకల్పింపక సంస్కరణముల నొసగ దలచినను, మన ప్రత్యర్థులు పడవచ్చునటులేదు. అంగ్ల ప్రజలతో ననవసరముగ హిందూదేశముపై ద్వేషభావము గల్పించుటకు పేజీకాపు సేనానియు, జాయింట్ హిక్మగారును సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు విల్లునుగారికి వ్రాసినలేఖ గూర్చి కామర్పు సభలో బ్రశ్నించెదరని, మొయిలు పత్రికాబండరువిలేఖరితో వ్రాస్తామిచ్చుచున్నాడు. చిరకాలముక్రిందట జరిగిన విషయములను మరల ద్రవ్యి, కలవరమును గలిగించ నెంచుట, రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు విఘ్నముల గల్పించుటకే యని సులభముగ గ్రహింప వచ్చును. డెయిలీ లెలిగ్రాఫ్ పత్రిక, యంతర్వర్తలో నూతన సంస్కరణ శాసనము గల్పించుట అపయకరమని చెలిపినదట. మాంటాగూగారి సంస్కరణములు ముత్రివర్గమువారికి బంపబడె ననియు, వారు గూడ యోచించినగాని నీటిని ప్రచురింప వీలుండదనియు, కాని యివి ఇంత త్వరలో ప్రకటింపబడ వనియు, డెయిలీ క్రానికలుపత్రిక వ్రాసినటుల, మొయిలు పత్రికావిలేఖరియే చెబుచున్నాడు. ముత్రివర్గ సభ్యుల స్వభావము చెలిపినవారు, సంస్కరణములు తుట్టుతుడ కేహావముచాల్చునో సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. సిద్ధాంతపక్షమువారు ప్రజాశయముల కాంగ్లదేశమున నిరోధముల బయ్యుచున్నారు భారతీయులపక్షమున సత్యము చెబుచు వారెవరును అంగ్లదేశమున లేరు. ప్రత్యర్థులకు నాయము జేయుటకు డాక్టరునాయుడుగా రాంగ్లదేశమున నున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో అనుకూలమగు సంస్కరణములు వెలువడునని, యూహించుట కవకాశము లేకున్నది. కాని ప్రజలు దృఢసంకల్పులై, స్వపరిపాలనమును పొందుటకు శృతినిశ్చయమై యున్నచో ఎట్టి విఘ్నములును ప్రభాశయములకు భంగము గలిగింపజాలవు. ఈ సమయమున ప్రజలయందు దృఢసంకల్పము కొంతవరకు గన్పించుచున్నను, నాయకు లనువారు చలించుచున్నటుల

నూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. ఇట్టి సదత జేకా కర్థకము. పైదరాబాదు హోదాయాలు సమితి వారు, ప్రజల కర్తవ్యము గూర్చి స్పష్టముగ చెబి పిరి. కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానమునకు సంస్కరణములు దగినచో, వాటిని పూర్ణముగ విస్తరింప వలయునని, ఏకగ్రీవముగ దీర్చానిందిరి. ఇట్టి యభిప్రాయమే భారతీయులలో ప్రబలియున్న దనుటకు సందియము లేదు. ప్రజల దృఢనిశ్చయమే వారి సమయమున గమ్యస్థానమునకు గొంపోవును. ప్రభుత్వమువా రిట్టి సందిగ్ధసమయమున, ఏమాత్రమును వెనుదీయక ప్రజలు గోరిన స్వల్ప కోర్కెలకు కాంగ్రెసు సంస్కరణములను ప్రసాదించి, ప్రజల శాశ్వతకృతజ్ఞతాపందనములకు బాత్రులయ్యెదరు గాక!

విదేశనాయకుల స్థానము.

విదేశ నాయకులకు సంఘములో గల స్థానము గూర్చి “యన్ టెన్డు ఇండియా అండు నేటిపు స్టేట్సు” పత్రిక చక్కగ చర్చించినది. విదేశ నాయకులు తమ పరిమితిని గుర్తెరిగి నడచికుంటు సంభావ్యము. ఈ పత్రిక వ్యాసాంతమున ప్రాసిన యీక్రింది వాక్యములు విచక్షణాన్యమును సూచించుచున్నవి.

“విదేశీయుల నాయకత్వమున కొంత బలహీనత లేకపోలేదు. ఉద్యమాభివృద్ధికి కృషి సలుపుటలో విదేశ నాయకునికి ఎక్కువ సౌకర్యములున్నను, అతను నూతనోద్యమమును ప్రారంభింపజాలడు. ఇదివరకే ముందుకు జనుచున్న శక్తుల నుద్బోధింపవచ్చును. స్వదేశీయులతో గలసి బని జేయవచ్చును. కాని ఆయద్యమప్రతిఃఫలించి యనితాను ప్రకటించికోనజాలడు. అతని సహాయ మొననను, ప్రజల అంగీకారముపై నాధారపడి యున్నది. ఆత్మాభివృద్ధికొరకు బ్రయత్నించుచున్న ప్రజలు విదేశీయ నాయకుని సాయము నేసమయ మందయినను నిరాకరింపవచ్చును. విదేశీయుల ననుమానించుట సహజమును, తక్కిన సరియైన గుఱుచున్నది. ప్రజల యనుగ్రహము నైనను, ఉద్యమస్థితివైనను, విదేశీయుల సహాయ స్వీకార మాధారపడి యున్నది. విశ్వాసమెప్పుడును, హృదయములు కలసినపుడే, అతిశయించును. ఇది క్రశ్మీనూత్రము. స్వదేశ నాయకుడు, ప్రజల కాదర్శముగ నుండవలయును. కాలానుగుణ్యముగ నడచువాడుగ నుండవలెను. తమ రిక్త సంబంధీకుని ప్రేమించినంత గాఢముగ నన్యసహాయకు నేదేశముగాని, జాతిగాని ప్రేమించుట దుర్లభము. విదేశీయుడు, ఏ యుద్దేశముతో సాయము జేయ నుద్ద్యమించినను, నాయకుని కుండవలసిన లక్షణములువారియందెంతసంపూర్ణముగనున్నను, స్వదేశనాయకునివలె ప్రజల శౌరవమును గాని విశ్వాసమునుగాని చూరగొనగల నని దలంప వీలులేదు. అతను ప్రజలకు స్నేహితుడగు, తోడు నీడగనుండి ఆదర్శసాఫల్యమునకయి కృషి సలుప వచ్చును. విదేశనాయకుని, వారొసగు హితము బట్టియు, ప్రజలకు వారిపై గల విశ్వాసముబట్టియు, నాయకునిగ ప్రజలంగీకరించుట తటస్థించును. ఈ సత్యము, విదేశనాయకుడు తప్పుద్రోవల ద్రొక్కుచున్నపుడు గనబడును. తాత్కాలికముగ నాతడు ప్రజలచే నుత్సృష్టముగ పూజంకబడవచ్చును. కాని వారెట్టి చిన్నితప్పు జేసినను, ఎట్టి పొరబాటునకు లోనయినను, ఉన్నతశిఖరము నుండి క్రింద బడుదురు. స్వదేశనాయకునియందట్టితప్పుల గుర్తించబడవు. కాని ఆ తప్పులే విదేశనాయకునియందు ఘోర దోషములుగ గాన్పించును. విదేశనాయకుని పలుకుబడికి హద్దు

గలదు. అతనిచర్యలు విమర్శింపబడినచో, తనదేశ నూన్చి ప్రజలు కృతఘ్నులుగ బ్రవర్తించుచున్నారని అతడు మొరలిడవచ్చును. కాని తనకు ప్రజానాయకత్వ స్థానము పోయినదని గాని, ప్రజలు తన నాయకత్వము నంగీకరింపలేదని గాని, దేశము తన యిచ్చవచ్చిన వారిని నాయకులుగ నొందుచున్నదని గాని, ప్రజలను నిందింప వలనుకడదు. ఏలనన, దేశమందు జనించిన సహజనాయకులను, ఈయన తొలగింపజాలడు. దేశనాయకులు తమ యుద్యమమునకు బలము కలుగు నిమిత్తమై యితనితోడ్పాటు గోరియుండవచ్చును. కాని విదేశ నాయకుని స్థానము ప్రజల యంగీకారముపై నాధారపడి యున్నదని, అతను గ్రహింపవలెను. స్వదేశ నాయకులతో నున్న యవసరము, ప్రజలకు విదేశనాయకులతో నుండదనిగూడ నాతను గ్రహింపవలయును. విదేశనాయకులయెడ, హిందూదేశ మిట్టి భావమునే ఎల్లపుడు సూచించుచున్నది. హిందూదేశము విదేశ నాయకులతోడ్పాటు నంగీకరించిన మాత్రముగ, హిందూదేశము స్వపరిపాలనార్హతను గోల్పోయినదని తలంచుట తప్పు. హిందూదేశము విదేశీయులను తమ తెలులయునను తోడ్పడవలయునని, ఆహ్వాన ముపి యుండలేదు. కాని అటుల అవాంఛితముగ సాయముజేయ బూనినవారు ఏ యుద్దేశముతో కృషిసలుప ముందుకు వచ్చినను, వారిని గౌరవించి, వారి సాయమునకు దేశ మన్నికాలములందును, కృతజ్ఞతను సూచించినది.”

ఆంధ్రసాహిత్యసమీక్షాసంఘము

పై సంఘమువారి పింగళినామ సంవత్సర కార్యవివేదికము పోకంపబడినది. పరిమితపత్రిక మాసపత్రికగా ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇకముందు మూడుమాసముల కొక మారి పత్రిక ప్రకటింపబడునని, నివేదికమున గాననగను. పత్రిక ఏకాగ్రముచేతనో సకాలమున ప్రకటింపబడుట లేదు. పత్రిక లో ప్రకటింపబడు విషయములైనను, ఆంధ్రుల కాకర్షవంతములుగ నుండుటలేదు. పుస్తకభాండారమున 77 గ్రంథములు గలవట. మధుర తంజావూరు మండలములందు వ్రాత పుస్తకము లేమయిన దొరకునేమోయని గ్రంథసంపాదనకు నొకరు బంకబడిరట గాని, వారి కనారోగ్యము తటస్థ మగుటచే, గ్రంథసంపాదనము జరుగలేదు. ఈ సంవత్సరాంతమున నున్న తాళపత్ర గ్రంథముల సంఖ్య 4, 112. వీటిని పుస్తక ప్రకాశకులు, గ్రంథ పరిశోధకులు, ఉపయోగించుచున్నారని చెలుపబడినది. నిఘంటునిర్మాణము విషయమై జరిగిన అభివృద్ధి అత్యల్పము. నిఘంటు ప్రవృత్తాంత లగు పీఠికాపురరాజుగారి కార్యమును పిశాపురములో వండితుల నియమించి జరుపుచున్నాడు. ఇందుకు జయంతి రామయ్యవంతులు గారు గౌరవాధ్వనంపాదకులుగ నుండుట కంగీకరించిరి. ఏ గురు వండితులు నియమింపబడియున్నారు. జరిగిననని అపుడపుడు పత్రికాముఖమున ప్రకటింపబడినది, నివేదికము చెలుపుచున్నది. ఇక నయినను, నిఘంటు నిర్మాణము త్వరలో సఫల మగుగాక యని గోరుచున్నారము. రి గ్రంథములు, పరిమితాగ్రాలయము వారిచే బ్రచురింపబడినవి. పరిమితపత్రిక ప్రతియేటను సమావేశ మగుచున్నది. కాళియుక్తి సంవత్సరమునందీసభ మధురానగరమునందు సమావేశమగుట, ప్రశంసార్హము నివేదికము జూచిన, పరిమితపత్రిక వారు చూపిన ధృతియు లుత్సాహకరములుగ లేవు. ప్రజల సేవపై నెక్కుడు శ్రద్ధ జూపి, సభవారు వాఙ్మయాభివృద్ధికై నెక్కుడు తృప్తిహముతో కృషి సలుపునటులు ప్రయత్నించుట భావ్యము.

ప్రత్యేకదేశీయమహాసభ

తెలంగాణదేశీయ అభ్యుదయ సంఘమువారి యిది అభ్యుదయ. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాముఖ్యము.

I
అయ్యో, ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము సభలభించినది. ఈసంవత్సరము కడపలో ఆంధ్రసభలు జయప్రదముగ జరిగినవి. దొరతనము వారొసగ జోవు సంస్కరణ విధానములను వర్ధింపుటకై ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభ యొకటి యిప్పుడు సమావేశము కానున్నది. దాని కిదివరకు నిర్ణీతములయిన అలహాబాదు, లక్నో, బొంబాయి పట్టణములవారు ఏవేదియో కొన్ని భేదాభిప్రాయములను కలవాడై యున్నారు. ఇట్టి సమయమున మాత్రముగా ఏర్పడిన మన ఆంధ్ర రాష్ట్రము జాతీయ మహాసభను ఆహ్వానముచేయుట యుక్తమనియించి ఆంధ్రవాదులు ఆంధ్రదేశమునకు వీలించిరి. సభ యిప్పుడు ఆంధ్రదేశమందెచ్చట జరుపుట అందరకును ననుకూలము? ఇందుకు తగినది విశాఖపట్టణము కాకినాడ రాజమహేంద్రవరము తెజవాడ యీ 4 పట్టణములే. విశాఖపట్టణము కడపన్నది. అమయ నిప్పుడు స్థల భయముకూడ కలదు. తెజవాడకు స్థల భయ మింకను పోలేదు. ఇంక కాకినాడ రాజమహేంద్రవరము రెండే మిగిలియున్నవి. కాకినాడ యిప్పుడు ప్రాప్యజల ప్రాప్యజలర ద్వైతిభావముతో చీలియున్నదిగాన అచ్చట మనపక్షితే నైకవత్సయతో సఖిజగు నను నాకే యిచ్చటి నాయకులకు తమన్నది. రాజమహేంద్రవరము అన్నిటికిని అనుకూలమైనది. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రధానపట్టణము కాకినాది. చారిత్రక ప్రాముఖ్యమును కలిగియున్నది. విశాఖవిభాగమున అగ్రస్థానము నందియున్నది. గోవాకరి తీరము, జాతీయోద్ధ్యమము నందిత్యాహము గల వారు వీన్నెన్నెలు చాలమంది యున్నారు. వాడుకులను నాయకులలో వికచర్యమును లేదను ప్రజాభిప్రాయము మాత్రము ప్రబలియున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రమున మిగిలిన ప్రదేశములన్నియును తమ విభుక్త భర్తములకు నెలవేర్చుకొనుచు నెత్త చెట్ల పళ్లెలను సమావేశము చేయుచున్నవి. ఆంధ్రమహాసభ యంతవరకు రాజమహేంద్రవరమునకు ఆహ్వానింపబడలేదు. ఇట్టిసమయమున అనుబంధము బాపుకొనుటనైనను రాజమహేంద్రవరము లోని వారు జాతీయ మహాసభ పిలుచుట మంచిది. వాడుకాగ్రజ్యాలయన ఆంధ్రభీష్ములు వ్యాపతి నుబ్బిరావు వంతులుగాదు పక్షాధ్యక్షులు నిర్వహించుటకు సమర్థులున్నారు. వారి యాజమాన్యము క్రింద ఉత్సాహపూరితులగు యువకులు పనిచేసిన కార్యము నిర్విఘ్నముగ కొనసాగలదు. ప్రత్యయ ముందునెట్లుబడి తప్ప దానివలన ఎక్కువగ కష్టము మేమియు నుండదు. క్రింద ప్రవచించినవికముగ పొందవలసియున్నది. బసలకు దిక్కుమయన భవంతులు లేవుగాని తగిన కనతి గల పత్రములు కాలమన్నవి. నాటకకాలము పెద్దపెద్దరి 2 గలపు. కర్తవ్యంలో కార్యోత్సాహము గలవారు చాలమంది యున్నారు. జమిందారులు కూడ నియవారురున్నారు. పని పూనుకొనినచో వారెవరును వెనుదీయవారు కారు. అవసరమయిన యెడల సభాప్రాంతసమయమున కాకినాడ ఏలూరు తెజవాడ బందరువారిల సహాయము కోరవచ్చును. వారు సహాయముచేయక మానరు. వీరికి కావలసినది ధైర్యమును సాహసము. ఈసమయమున నీమా కార్యము రాజమహేంద్రవరము లేకులేతని రాష్ట్రమున కిది రాజధానిగ నుండకగినదని యింటిందుకొన నేరదు. ప్రతిష్టకు భంగమునవచ్చును. రాజమహేంద్రవరము చేరునెట్టి జాతీయోద్యమములు జరుగుచున్న యీ దినములలో పెర్నికగల పని రాజమహేంద్రవరమున వికృటయినను జరుగలేదు. పురజనులందరూ కార్యవేళి పూరితులయి యీ తురాజు ప్రతిష్టగల పట్టణమునకు ప్రతిష్ట నిలుపుదుర గాక యని గోరుచున్నాడను.

కొత్తూరు తల్లాట్రగడ సూర్యనారాయణరావు. జూన్ 9.

II
అయ్యో, ప్రభుత్వమువారు మన కీయజోవు సంస్కరణములను మాంచేరుప్రభువు ప్రకటించినవిక ప్రత్యేకదేశీయ మహాసభను సమావేశ పరుపవలసియున్నదిగాదా? ఈసభను, అఖిల భారతదేశీయోద్యమము వారి దీర్ఘము ననుసరించి లక్ష్యనిపురండున గాని లేక ప్రయోగలాగాని జరుపవలసి యుండెను. కాని కాలమానముబట్టి పై రెండునగరములందు ను జరుపుటకు వీలులేదని ఆక్కడినాయకులు తెలిసినందును

గొంబాయిగరములో సభను జరుపవలెనని కొందఱు వ్రాయుచున్నారు. సభ నెక్కడ జరిగినను ప్రస్తుతము దేశమంతయు విషమస్థితియందుండుటచే ప్రజలందఱిచేతను ముప్పుపడయు నాయునుమాత్రమే సభాస్వరూపము నియమించినగాని సభ కోరికలనుగూడ నుండవలెను, మనవాంఛ లేదేరవలెను వేరొకటి నెక్కడ లేదు అందుచేత నీయన్నరివలన సభింప నర్హులొక్కరి తలకు మహాకారాణి మరల యొక్కరి సమయమున తేలిక చేయుట అతిశయోక్తి కావచ్చును. ఈ అవసరసభకు తలకు మహాకారాణి అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని దాక్షుడు సర్ నువ్రువ్యాధ్యక్షుల మున్నగు దేశనాయకులతోను తెలుపుచుండిరి. వీరికి పదవినిచ్చి గౌరవించుటకు కొందరు మిత్రులు లభించునట్లు కానినందునను. అందుచేతనే సభను బొంబాయిగరమున జరుప ప్రయత్నించుచుండిరి. బొంబాయిగరము లోనే సభను జరిపెనుపక్షమున కాంగ్రెసుమాత్రముల ననుసరించి, యేరాష్ట్రమున రాష్ట్రమున జరుగునభిప్రాయ నాధిపత్యము వహించు వీలులేదని యెల్లరును జెలిపినవిషయము!

తలకు గారికి ఆంగ్లవల్ల అధిక గౌరవముగలదు. వీరు మనకు కడచిన దేశీయమహాజనసభయందు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘమును కొంతవంతు అజలతోపాటి యిప్పించినందులకు కడపసోదరులు ప్రభాభిప్రాయమునుబట్టి ఆంగ్లరాష్ట్రమునభిప్రాయముగ నెన్నుకొనవలసియున్నది. కాని వారెట్లుచేతులేకపోవుట విచారకరము. ఇక వీరిని మనమెట్లు గౌరవించగలము? ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభను ఆంగ్లదేశమునకు విలువ కలెను. అప్పుడు లోకమాన్యన కగ్రాసాధిపత్యముచ్చి గౌరవించి మనకృతజ్ఞతను తెల్పింపవలెను. ఈ విషయమై యీ మధ్య ఆంగ్లప్రతిక సంపాదకీయవ్యాసములలో ననుదినము వ్రాయ బడుచుండుట యే గాక, కొందఱి ఆంగ్లసోదరుల అభిప్రాయమునూడ నట్లేయున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఆంగ్లదేశమున నీ మహాసభను జయప్రదముగ నిర్వహించగల ప్రత్యేక మెద్దియైన గలదాయని కొందఱికి సంశయము గలుగవచ్చును. ఆంగ్లదేశమున కాకినాడ నగరమీ మహాభారమునతి నులభిముగ నిర్వహించగలదని నాయుదేశము. ఏలన, ఇప్పట్లున అంభోభిష్టులగు న్యాయుల సుప్రసిద్ధులు పంతులుగారు కాకినాడలో జరిగిన చతుర్థాంతరమహాజనసభయందు నుండిన వాక్యములు జ్ఞాపకముచున్నవి. వారిట్లువాక్యమియుండిరి. "కరాచీలో కేంద్రీకరింపబడి దేశీయమహాజనసభ జరిగినప్పుడు విశాఖపట్టణమున కా మరుచటి వర్తమానమును కొందరాహ్వానింప బూనుకొనిరి. కాని సభజయప్రదముగ జరుగునాయుధియను చాలవందికుండెను. ఈ కాకినాడలో నీమహాసభను నిర్వహించుచున్న మాన్యులను జూచినప్పుడు జాతీయమహాసభ కాకినాడలో నేరొయిక సంవత్సరము జరిపింపవలయునని నాకు కోరికపుట్టుచున్నది"

కావున నో కాకినాడ పురవాసులారా! ఆంగ్లసోదరులారా! ప్రత్యేక కాంగ్రెసును కాకినాడనగరమున కాహ్వానించి ఆంగ్లదేశమునకు ప్రస్తుతదేశస్థితిలో గౌరవము తెండు. మనదేశమున యిదివరకెప్పుడును దేశీయమహాజనసభను జరిపి యుండలేదు. అందుచేత నీ మహాభారమును జయప్రదముగ నిర్వహించగలమని భరతవర్షమున కంతకును జాతుడు. అటువై భగవాన్ తలకుని అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనుడు. ఆంగ్లసోదరులందఱును వెంటనే తమ ప్రయత్నములు నలుపుదురగాక. రామమనరు చెంగల్వల సత్యవారాయణమూర్తి.

III
అయ్యా, కృష్ణజిల్లా మస్తాబాదా స్వరాజ్యమునతి పక్షమున తేటి సాయంత్రం ది గంటలకు కార్యదర్శి కృపాహంబు. I. కొటయ్యగారి యాజమన్యమున నొక బహిరంగ సభ జరుపబడి దిగువ తీర్మానము లామోదింపబడి సర్వజనాంగీకృతములైనవి. నాయుండి సభ నుంకరించిరి.

"ముందు ప్రకటించ బడబోవు రాజకీయసంక్రమణములపై భారతీయులు పూనదగిన చర్యను యతిధయ్యసాహసాదేశకీయతవలనై నిర్వహింపవలెనునై, నిశ్చల నిర్మల హృదయనై, ప్రకటించుట కా భారతగ్రామాయకుండుగు లోకమాన్య భగవాన్ తలకు మహాకారము సభ్యత్వము యన సరమహాజన సభలో తప్పించుటకు చేయబడుచున్న దుండగ ప్రయత్నములను యీ సభవారు తీర్చుగా ఖండించుచున్నారు."

II. శంకర వెంకటేశ్వరరావుగారు.
III. కడియాల బుచ్చయ్యగారు.
IV. పాలకుగు రామకొటయ్యగారు.

"రాబోవు యవసరజాతీయ మహాజనసభలో దృఢ భారతగ్రామాయకుని స్థిరీకరించుట కా భారతగ్రామాయక శిరోమణియగు లోకమాన్య భగవాన్ బాలంగాధర తలకు మహాకారముండే సర్వనిధము లధ్యక్షతపదవికి బేగినవారనియు అట్టి మహామహుని నట్టిపదవికి నెన్నుకొనుట ప్రతిపదిత భారతీయుని ప్రథమ కర్తవ్యమనియు భారతాభివృద్ధి కెక్కున శ్రేయస్కరమనియు యీ సభవారు నిశ్చలహృదయనై విన్నవించుచున్నారు."

II. పాలకుగు రామకొటయ్యగారు
III. శంకర వెంకటేశ్వర రావుగారు
IV. ప్రత్యేక జాతీయ మహాసభను భగవాన్ లోకమాన్య ని యాజమన్యమున జరుగుటకు యాంగ్లదేశమున కాహ్వానించవలసినదని యీ సభవారుయాంగ్లనాయకులను కోరుచున్నారు"

II. అధ్యక్షులు
III. పాలకుగు రామకొటయ్యగారు
IV. కడియాల బుచ్చయ్యగారు
V. వై తీర్మానములను ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకును ప్రతికలకును సంపుటకు స్వరాజ్యసమితికార్యదర్శికి సభవారు రధికారి మిన్నడమైనది.
ముస్తాబాదా, ఎస్. వెంకటేశ్వర రావు.
జూన్ 7 స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి

IV
అయ్యా, రాబోవు మాసమునందు జరుగవచ్చు అవసర దేశీయ మహాసభా సమావేశమును గూర్చి ఇటీవల కొన్ని వదంతులను వినుచున్నాము. ఇదివరలో సభ జరుగుటకు నిశ్చయింపబడిన అలహాబాదులో గాని లేక లక్నోలో గాని సభ జరుగుటకు వీలులేక పోయినన, బొంబాయిలో మాత్రము సభ జరుపుటంత సరుంజనముగా లేదు. సభ బొంబాయిలో జరిగిన పక్షమున లోకమాన్య దాసభకు అధ్యక్షుడుగా నుండుటకు వీలులేదు. అందుచేత నూతనముగా ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘము ఆంగ్ల రాష్ట్రమునకు ప్రసాదించబడినది గనుక యీ అవసర సభను ఆంగ్ల దేశమునందే జరిపి ప్రత్యేక ఆంగ్ల రాష్ట్రము దేశాభ్యుదయమునకు అవకాశమనియు, దేశాభ్యుదయమే ఆంగ్లల ముఖ్యతమమనియు, దేశీయసంపదర్శులను మాన్యునట్లు చాటవలసియున్నది. ఆంగ్ల నాయకులు తత్తు ఐమే సమావేశమై ఈ ప్రత్యేక దేశీయ మహాజన సభను ఆంగ్లదేశమున కాహ్వానించు విషయము నాలోచించి సభను కాకినాడ యందు గాని దేశసేవ యందే తమ శీర్షములను గడపు పాతలతోన బందరు నందు గాని లోకమాన్యని ఆధిపత్యము క్రింద నిర్విఘ్నముగ జరపి, ఆంగ్లలు తమ విప్ర్యక్తమును నెఱవేర్చురగాక. ఆంగ్లల కిట్టి తరుణము తిరిగి లభింపజాలదు.
రాయమనరు, చెంగల్వల చిట్టిపంతులు.
జూన్ 7.

V
అయ్యా, రాబోవు నెలలో ప్రత్యేక దేశీయమహాజన సభ జరుగవచ్చునని తెలియవచ్చినది. ఈసభ దేశీయమహాజన సభవారి తీర్మానముల ననుసరించి లక్నోలోగాని లేక ప్రయాగలోగాని జరుపబడవలసి యుండెను. కాని యవట జరుపుటకు వీలులేదని వినుచుంటిమి. ఈతరుణమున ఆంగ్లనాయకు తెల్లదనము యీసభను మన యాంగ్లదేశమున జరుగు నేర్పాటు గలందు టుచితము. దేశీయమహాజనసభ యొక్కటియు నింత చిరు మన యాంగ్లమండలమున జరిగియుండుతరు. ఆంగ్లనీ సమయ సర్వసదుద్యమలలోను ముందంజ వేయుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున మొన్న మొన్ననే రాష్ట్రీయసభ జయప్రదముగ జరుపబడినది. దేశీయమహాజనసభ యంతకెక్కుడుగ జరుగగలదు. లోకమాన్యతలకు మహాకారము యధ్యక్షతక్రింద నీసభ జరుపబడు. యెంతయు శోభిస్తున్నది. ఈసభను కాకినాడలో జరుపునెడల దూరాగతులను వివిధరాష్ట్రముల వారికి సౌఖ్యప్రదముగ నుండునుగాన, అనటినాయకు వీ మహాభారమును వైచిత్ర్యముకు ముందంజ వేయుదురగాక.
వీరవాసరము.
జూన్ 7. పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తి.

VI
అయ్యా, అఖిలభారత దేశీయోప సంఘముల వారి తీర్మానముల ప్రకారము అన ది దేశీయ మహాజనసభను లక్నో నగరమునగాని లేక అలహాబాదు పుంబునగాని జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. కాని కారణాంతరమున న చచ్చబడుప బడ నేరదని తెలియవచ్చినది. ప్రతి సదుద్యమము నందును, అ

త్యుక్త్యానాయతో ముందంజ వేయుచున్న యాంగ్లనాయకులు ప్రత్యేక దేశీయ మహాజన సభను మన యాంగ్ల రాష్ట్రమునకు రప్పించి యాంగ్ల జనుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురని నాన మృకము. మొన్న మొన్ననే రాష్ట్రీయసభ యొందు కడపలో జరుపబడి యుండుటచే నీ మహాసభను ఉత్తర సర్కారు లలో తలకు మహాకారమున అధ్యక్షతక్రింద జరుపుట యంది తము. కాకినాడ పురమున నీసభ జయప్రదముగ జరుగగలదు. ఆంగ్లనాయకులు తమకు సహజముగు నిష్కళంక హృదయములతో నీ ప్రయత్నమును గాఢముగ తేసికొన సాగింతురగాక. వీరవాసరము.
జూన్ 7. జి. వి. శర్మ.

స్థానిక వార్తలు
జగన్నాథ రథోత్సవము:—ప్రభుత్వము వారి సందర్శనమునకు యాద్యవిషయసందర్భమునకు రైలుబండ్లు విశేషముగ వినియోగింపవలసి వచ్చుటచే ఈనెల 22వ తేదీనుండి 24 వ తేదీ వఱకును, జూలై 2 వ తేదీ నుండి 10 వ తేదీ వఱకును పూర్వ జగన్నాథమునందు జరుగు న్నాన జాతర, రథోత్సవములకు పోవు యాత్రికుల కొఱకు ప్రత్యేకముగ రైలు నలు వేయ వీలండదనియు, యాత్రికులు ప్రయాణము మానుకొనుట యుచితమనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

రిక్షాకూలీల సమ్మెకట్టు:—నిన్నటి యుదయము నుండి చెన్నపురిలోని రిక్షాకూలీలు సమ్మెకట్టిరి. రిక్షాబండి యెచ్చటను కానరాదయ్యెను. పోలీసువారివలనను బండ్ల యజమానులవలనను వారుపలకత్తములవడుచున్నారు. పోలీసువారు ఎప్పటికప్పుడు మాయాశు తీసికొనుటయేగాక ప్రతి స్వల్ప సేరమునకును రిక్షాకూలీలనుకొద్దలబాగుకొనిపోయి ఎక్కువ జాల్మనాలను వేయించుచున్నారనియు, అప్పడప్పుడు తమ రై సెన్సులనుగూడ స్వల్పసేరములపై నిలుపుట చేయుచున్నారనియు కూలీలు చెప్పుచున్నారు. రిక్షాబండ్లుజమానులు ఇటీవల బండి అద్దెను దినమునకు 4 అణాలనుండి 5 అణాలు చేసెరట. దీనికిని కూలీ వాంఛ్రు కోరము బూనిరి. కడచినవారమునందు రిక్షాకూలీలందరు స్పర్టాంతునందు సమావేశమై ఒక్కొక్క రిక్షాలోను ఇద్దరిని దీసికొని పోనీయవలెనని యు, బండ్లుజమానులు 4 అణాలు అద్దెను పుచ్చుకొనవలెననియు కోరిరి. కాని యిట్లు జరుగలేదు. మొన్నటిమధ్యాహ్నము చెన్నపురిలోని రిక్షావాలలందఱును పీఠియపార్కులో సమావేశమై బండిఅద్దెను 4 అణాలకు తగ్గించువఱకుగాని ప్రతి బండిలో ఇద్దరిని కూర్చుండనిచ్చువఱకుగాని సమ్మెకట్టుకట్టుటకు తీర్మానించిరి.

గంజాముజిల్లా టెక్నలియందు గూడెన ప్రభుగ్రంథాలయ సభయందు గంజాము మండలమునందలి ప్రతిపల్లెయందును పట్టణమునందును గ్రంథాలయములను నెలకొల్పవలసినదనియును, తాళపత్రగ్రంథములను సంగ్రహించి గ్రంథాలయములవారు తమ భాండారములందు భద్రపరుపవలసిన దనియును, మునిసి పాలిటీలవారును, లోకజుబోధులవారును గ్రంథాలయములకు సాహాయ్యము చేయవలసినదనియును, దొరతనమువారు ప్రకటించు కృపసాను, పారిశ్రామికగ్రంథములను భాండాగారముల కియ్యవలసినదనియును, గ్రంథాలయములవారు ఆంగ్ల సభకు ప్రాముఖ్య మియ్యవలసిన దనియును తీర్మానములు జరిగినవి.

బంగారు తీముట:—నీలాంబుర వై నాను ప్రాంతము లలో నీలాంబుర నదిలో బంగారపు ముక్కలను వెదక అడవి వాంఛ్రు తీసి రాజున కిచ్చువాడుక కలదు. యంత్రసహాయమున విరివిగా తీముట కొకసంఘము 10 సంవత్సరముల క్రిత మేర్పడి పనిచేసెనుగాని వ్యయమధికమెల్లడు స్వల్పముగుటచే వారు తమ యత్నములను మానుకొని సావగ్రులను నిక్రయించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్పరీక్ష 1918.
బహుమతులు రూ. 250 లొక్కముగను రూ. 200 విలువగల పతకములుగను పంచి పెట్టబడును. నియమములకు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.
(946—188)
ఆచంట లక్ష్మీపతి. బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం.
మేనేజరు, మాంటకోరు, కడపరాజు.

నైనికులకు బహుమతులు.

లండను, జూన్ 5:—వికలాంగులైన నైనికులకు రక్త ముట్టలు విన్నాముగల శస్త్రలేఖబంధం మియ్యబడును. వారు రక్తలేఖలునుట కదిమానన అట్లు విజ్ఞప్తి వంపబడునని పార్లమెంటు సభలోని భోతు గారు నుడివరి.

వలసభాసన వ్యయము

లండను, జూన్ 5:—వలసభాసనము క్రింద ననువ్యయము 10 వేల పానులకు మించరాదను నిబంధనకు పార్లమెంటు సభలో 129 మంది అనుకూలము 106 గురు ప్రతిపూజరు. తీర్మానం గీతరంబు బడినది.

నూలుబట్టలు.

లండను, జూన్ 5:—నూలుబట్టలను దిగుమతి చేయుటకు మరీకొన్ని నాకల శేర్షులవనలె నని లాంక మైరువారు దొరతనమువారిని కోర నెంచిరి.

కెనడా

కెనడా నౌకానిర్మాణము.

అట్టవా, జూన్ 4:—నౌకానిర్మాణ ఇట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:— 10 వేల టన్నుల బరువుగల ఉక్కు స్టీమురు నిర్మించుమిత్తము హరిఫాక్స్ లో మూడునౌకానిర్మాణశాలలు శేర్షులవచుచున్నవి. మొదటియొకటి 15 మాసములలో తయారు కాగలదు.

కెనడాలో నౌకానిర్మాణము.

లండను, జూన్ 6:— 1917 ఆంగ్లదేశమున నిర్మింపబడిన నౌకలలో 1/3 వ వంతు కెనడాలో నిర్మింపబడినది. ఇతరు నిర్మింపబడుచున్న నౌకలలో 4/5 వంతు ఈ దేశపురము పూర్తియగును. 19 ఏండ్లక్రిత మా దేశమున నౌకానిర్మాణమేలేనిస్థితిలో వారింతభవిష్యదుట ప్రశంసనీయును.

అమెరికా

అమెరికాయుద్ధనౌకలు.

న్యూయార్క్, జూన్ 4:—ప్రస్తుతము యూరపు సముద్రములందు 150 అమెరికాయుద్ధనౌక లున్నవనియు అందు 35,000 మొదలు 4000 మంది మనుష్యులున్నారనియు శేష అడ్మిరలు గ్లి వినుగారు చెప్పిరి.

లండను, జూన్ 5:—క్రొత్తరీతి యుద్ధనౌక యొకటి నిర్మింపబడెను. 17 కోట్ల క్రిందట నది సముద్రమున ప్రవేశపెట్టబడెను. క్రొత్త ప్రపంచచరిత్రమున నది యొక ముఖ్యభాగము.

అమెరికావారి నౌకానిర్మాణము

వాషింగ్టను, జూన్ 5:—నెప్టెంబరు మొదలు 11 లక్షల టన్నులుగల 170 నౌకలు నిర్మింపబడినవి. 1901 లో నది వరకు నౌక లధికముగా నిర్మింపబడినవి. ఇతరు వారికంటె మూడు రెట్టిధికముగా నిర్మింపబడినవి. మే నెల కడపటి 6 కోట్ల లోపు 80 వేల టన్నులు గల 15 నౌకలు నిర్మింపబడినవి.

వాషింగ్టను, జూన్ 5:—న్యూయార్క్ లందు తీరమున 'కావల' క్రొత్త జలాంతరములు నావలమీద గుండ్లను ప్రయోగించి మంచివేయబయల్పించు చున్నవని అనేక కలెక్టివార్లు వచ్చుచున్నవి. ఒక దానిని తేదితెనుగ్గది.

లండను, జూన్ 5:—వాషింగ్టను నుండి ఇట్లు తింటి తచ్చుచున్నది: జర్మను యూబోట్లు మెక్సికోలో నున్నవను సంఘిని మెక్సికో రాజకీయ శేత్రలుగాని, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల అధికారులుగాని నమ్మబాలకున్నారు. టూంబోలో స్పె కిరసూనె టూంకరులనుండి యూబోట్లు నూనెను గ్రహించుచున్నవని నావికాధికారులు తెలంచుచున్నాడు. దక్షిణ అమెరికాయొక్క తూర్పుతీరమున దక్షిణ అట్లాంటిక్ సముద్రతీరమును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లతి కాగరూకతో జూచుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా నౌకానిర్మాణము.

మెల్బోర్న్, జూన్ 5:—అయిదు రాష్ట్రములందును ఉక్కుపీడలను ప్రాని పీడలను త్వరలో పూర్తిచేయవలసినదని కామసు వెల్లువారు త్వరపెట్టుచున్నారు. ఇప్పుడనేక నౌకలు నిర్మింపబడుచున్నవి.

జర్మనీ

జర్మను ప్రతినిధులు.

హేగు, జూన్ 4:—రానున్న అంగ్లజర్మను యుద్ధ టైటిల సభకు ఈక్రింది జర్మను ప్రతినిధులు పోవుదురు. జనరలు క్రియిడిచ్చిగు, క్రిటికాన్స్ లరు ఎక్ హాడిటు, మేజరు జ్రా ఫెటు, హెబ్బు ఫెర్లిటు విండెనుబర్గ్, యావరాజు జ్లెని పోస్టెయిర్ మెత్రిగారలు.

జర్మను క్రూయిజరు జలాంతర గ్రాములు.

లండను, జూన్ 4:—ఆర్మిబాల్డు హార్లుగారు "డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్" న కిట్లు వ్రాసిరి.—జర్మను క్రూయిజరు జలాంతర గ్రాములను గూర్చి జర్మనులెంతో యాదంబరముగ పలుకుచున్నారు. సాధారణపు జలాంతర గ్రాములే ఎక్కువని కొలదిని నిర్మింపబడినవి. వాటిబరువు 5000 టన్నులుకాదు. రెండువేలు వాటి పొడవు 450 అడుగులు కాదు 800 గంటకది 15 మైళ్లు పోవుటలేదు, పదిమైళ్లు మాత్రమే. బ్రిటిషువారికి క్రొత్త జలాంతర గ్రాముల గూర్చి తెలియనంతైన తరు జలాంతర గ్రాములను గూర్చి తెలియదు. ఏలనన మనము వారమునకు వేలకొలదిగ జలాంతర గ్రాముల నిర్మించుచున్నాము. మనలక్ష్యములు చాల స్వల్పముగ నున్నవి కాని మొత్తముమీద వశీకరములుగ చేసి కొనబడిన లక్ష్యములలో మనవి క్రొత్తపుల వాటికి మూడు రెట్టి ధికముగ నున్నవి. క్రొత్తపు లంతర గ్రామీయ నూత్రముల నన్నిటి నతిక్రమించు చున్నాడు. మానవసాధారణముగ పరిగణింపవలయు సంకేములైన పరిగణింపకున్నారు. "హాక్యకం" పైను సులభమగున జేదియు లేదు."

ఆస్ట్రేలియా

కార్మికులు; ఆస్ట్రేలియా దొంగతనమువారు.

కోపను హేగు, జూన్ 5:—ఆస్ట్రేలియా సాంఘిక వారులు దొంగతనమువారిని పాచ్చరించుచు వ్రాసిన ప్రకటనమును వియన్నాయందలి ఆర్చెలెప్టె సెయిటుంగు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. అందువారు కార్మికులలో చాలకల్లోలము గలుగుచున్నదనియు కావున దొంగతనము వారు బాగ్రత్తపడవలయుననియు, జర్మను మిత్రులతో గలసి సామ్రాజ్యోద్యమములకు పోరాడుచున్నటుల తెలిసిన ప్రజల కోపముకను చెలరేగుననియు, ఆహార పదార్థముల స్థితిగతులు బాగుపడవచ్చు కార్మికులందఱును కట్టుకట్టుట తప్పదనియు వారందు తెలిపిరి. ఆస్ట్రేలియాను వెన్నాగు దాని రెండువంతులను తీసివేసి ఒక వంతు మాత్రమే ప్రకటింపనిచ్చెను.

చీనా

చీనాలో శత్రువులు.

లండను, జూన్ 7:—చీనాలోని శత్రువుల సంఖ్యని అన్వేషియారు పంపుటకు చీనావారు నిశ్చయించిరి.

హంకాంగులో నిర్బంధము.

హంకాంగు, జూన్ 6:—కానన సభవారు కానన మను మొదటిసారి అమోదించిరి. 18 - 41 వ్యవహరముగల బ్రిటిషువారందరినీ అదివర్తించును.

OTTO DILBAHAR
THE
PERFUME OF ORIENTALS
DELIGHTFUL & LASTING

సోలయేటంబు: ఆంగ్లోయిండి కం (డౌగ్ ఆంధ్రు కమిశన్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్మాయపేట పిడి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంబు:— మెహతా ప్రుమోట్రింగ్స్, వై నాబుబాద్, మద్రాసు.

రాజకీయ సంస్కరణములు

హైదరాబాదు (సింధు) పట్టణమున నున్న హాంబూలు సమితి కార్యదర్శి యిట్లు తింతిపాత్ర సంపుచున్నాడు:—

హైదరాబాదులోని హాంబూలు సమితివారు మొన్నటి దివసున క్రిందివిధానమున ఏకగ్రీవముగ నామోదించిరి:— "పార్లమెంటువారి కాననుమతే మనకోసంబు కార్యక్రమాలిగు సంస్కరణములలో సెంట్రల్ గా మొనను మనముంగీకరింపవలయునా? తిరస్కరింపవలయునా? అనువిషయమును పరిష్కరించుటకు కింది తగిన తరుణము రావలసినదని, ఇప్పుడేటివిషయనిర్ణయము అవివేకవని ఈ, శాశ్వత దాముక మనియు ఈ హాంబూలు సమితివారు తమ దృఢాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్నారు. అట్టి సంస్కరణ ప్రసాదము కార్యక్రమాలిగు విధానముకంటె తక్కువగు నెడల మనము సత్యాగ్రహవ్రతము మున్నగు శాస్త్రులకు తాంకోశనముల నకలంబించు విషయమై యోచించుటకు జేయుట సంసిద్ధులై యుండవలె నని యీ సమితివారి నిశ్చితాభిప్రాయము.

కావున ఈ పార్లమెంటు కాసమునెడల జేకాభిప్రాయ మెట్లు నుండవలెను నో నిర్ణయించుటకు యెన్నికలకై గానింపబడు తీర్మాన ప్రకటనమునకును, కానన నిర్మాణమునకును వ్యర్థ నొక ప్రత్యేక కార్యక్రమము సమాజేషవట మైనను, తేక డిసెంబరులో జరుపుటకు కార్యక్రమ కొంచెము ముందుగా సమకూడియైనను పనిచేయుట త్యాగశక్తికకుని యీ సమితివారి అభిప్రాయము.

విన్నపము.

యుద్ధప్రశాసనమునందు అయిదవయేకు నడచుచున్నది. యుద్ధము త్వరలో ముగియుననుటకు నెలలు లేవు. యుద్ధమునకు పూర్వము రతి 1 కి 0-1-6 వెలగల కాగిత మిపుడు రతి 1 కి 0-7-6 వెలక మ్మబుచున్నది. కాగితములధర అయిదు రెట్లు పెరిగినది. ప్రియమైనను కాగితములు దొరకుట దుర్లభముగ నున్నది. చందాదారులు పాత కత్రికల సమ్మిటవలనను చందాధనము నందు సగమును తిరిగి పొందుచున్నారు. యుద్ధమారంభమైన తరువాతను ఇతర పత్రికలు చందాలను హెచ్చించినను యుద్ధము ముగియునను నాసతో నాంధ్రపత్రిక చందా హెచ్చుచేయలేదు. ఆంధ్రపత్రికకు దివపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించిన చందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి కారణములను పత్రికానిర్వహణము దుర్భరము గాన జాలెమాన నా మండియును దివపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరమునకు రూ 18-0-0) వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది ఆంధ్రదేశశాభిమానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు వికరీకపు పరిస్థితులను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యుదారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు. పత్రికాధిపతి.

మిక్కిలి మనోహరముగ చురచన 126

(సింధు) కాలిఫోర్నియా (బిల్లు) ,
కాలిఫోర్నియా (బిల్లు) ,
ఇప్పటివరకు జరిగిన వనరునది, సాటిలేని మర్యాదను నువాదనగలది.
లక్కాచోవాగాని, సాచాచోవాగాని, తేస్వరదేశము సిద్ధము చేయబడిన కేవల ప్రముఖునగునా.
నీ రుచాలై తొప్పిరించుటలు వివరించిననో, మనోగృహము నువాగన ని స్తులబుంచును.
ఈ క్రింది రుచులుగలవి నీ రుచులలో నందును.
జిప్సో (అన (రూ))   నీ సా 1-5   రు   0-2-0
చుట్టరకము మైసా 1-రూం   "   "   0-12-0
మోకాశ్చెన   2   "   "   1-4-0
వెన్నెల   3   "   "   2-2-0
వి. పి. భిర్యులు రు 0-4-0 (ప్రత్యేకము).
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగ ప్రతిపాపులను దొరకును. దీనిని అనేకవగు నకలునెట్లు కలెపు. కావున, కామ కౌనునపును నీసామైను, కార్మికులను అటోడిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపును. ఈలకొ విల్లువారుయొక్క సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవారి ప్రాసినను అనాశివ్యులగు నువాగునకాపు ఉచితముగ పంపుచును.
సోలయేటంబు: ఆంగ్లోయిండి కం (డౌగ్ ఆంధ్రు కమిశన్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్మాయపేట పిడి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంబు:— మెహతా ప్రుమోట్రింగ్స్, వై నాబుబాద్, మద్రాసు.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Western Front

Holding the Enemy.

Desperate Fights for Villages.

LONDON, June 3.

[Delayed in Transmission.]

[9.45 P.M.] Reuter's correspondent at the French Headquarters says the past week has brought many welcome surprises and hints of acute anxiety, for which no blame attaches to our troops. If the front now shows a tendency to establish itself at a point at which it is fortificationally possible it can hold. Up to Sunday we could only hold the enemy hour by hour. The Germans were enabled to manoeuvre and go round obstacles. Their numerical advantage vanished from day to day. We have now arrived at a stage when the formation of a continuous line forces the Germans to attempt mass attacks against strongly held positions instead of turning them. Our aviation regained the ascendancy during the 1st, and on the following night they dropped sixty-three tons of explosives on German communications and troops. On May 30th an enemy column, three miles long, was attacked by fifty aeroplanes which were flying low and machine-gunned and bombed and dispersed the troops over the neighbouring fields. Sixteen German planes were brought down on the battlefield, besides a large number of balloons, five of which were destroyed in the Rheims sector in one day. This evening's reports are more hopeful than any since the beginning of the battle.

New German Line Described.

For the first time since May 27th the enemy has not gained ground during the day. On the front facing westward in the direction of Paris where attack and counter-attack followed in quick succession the gains of the Germans were at least counterbalanced by those of the French. In the centre the enemy extended his front on the north bank of the Marne which is still bounded by Chateau Thierry, evacuated some days ago, and Vailly. Between Verneuil, north of the Marne, and Rheims the line runs practically straight north east. There are no changes of importance in this direction except round Rheims, where the Germans have drawn their line closer. To-day as yesterday fighting was hardest on the Western front. The German advance along the eastern border of the Villiers-Cotterets Forest and southwards between the valleys of the Ourcq and the Aisne. The thick forest which favours the German tactics of infiltration is traversed from east to west by two well-defined valleys, along which runs the railway from Soissons and Fismes entering the forest at Longpont and Troesnes. A small tributary of the Ourcq joins these two points, and a hotly contested battle raged all day. There was another round Longpont, Corcy, Faverdes, and Troesnes. Fighting was terribly bitter. Troesnes and Corcy were attacked again and again, but held in spite of all the efforts of the enemy. Our counter-attacks enabled the line of villages fronting the forest to be maintained. Troesnes was retaken by a counter-attack. A new German division was identified in this fighting relieving a Guard Division which suffered heavily in the opening days of the battle. South of the Ourcq fighting was almost equally obstinate. The village of Pargny-Vallois and Hill 163 were taken by the Germans early in the morning, but recaptured later in the day. On the whole the enemy had nothing to show for the day's work on the western front.

The Line Round Rheims.

The German line round Rheims beginning at St Leonard on the Aisne-Marne canal three miles south-east of the city passes through Bethany to north of Trois Fontaines to north west, thence south-west between the suburbs of St Brice and the main town to La Haubette. None of these places except St Leonard, are more than a mile from the city. Rheims is surrounded east, north and west. Fully three-quarters of an armed circle round the city is held by Germans. Nothing worthy of preserving has been left in Rheims except the cathedral.

The Fighting Before Soissons.

LONDON, June 3.

[7.40 A.M.] [Delayed in transmission.] The story of the fighting in the past two days is a story of heroic and increasing French resistance to a desperate German rush. The enemy has shifted the direction of his attack from south to west, apparently now not intending to cross the Marne, and though repeated French counter-attacks have come nearer to arresting the advance than at any time since the battle began, they have not arrested it. The immediate danger point is the Noyon-Soissons-Chateau-Thierry line, where the fiercest fighting is proceeding. During the week-end the enemy advanced greatly slowed down, thanks chiefly to the tenacity with which the defenders clung to the outskirts of Soissons which are key positions. German forces are closely packed round Soissons, but unable to debouch from there. If the French can hold here a little longer their reserves whose weight is beginning to be felt, should turn the scale and bring the enemy to a standstill.

Opinions on the Offensive.

LONDON, June 3.

[Delayed in Transmission.]

[7.40 A.M.]—Some English experts opine that the enemy is conducting the Marne offensive on such a scale that it is doubtful whether he will be able to manage another offensive simultaneously. Others think that a further German advance would be most risky with powerful French armies in Champagne and Argonne on his rear. Others again consider that General Ludendorff having secured his flank may continue his attempts in the direction of Amiens.

The view in Paris is one of patience and confidence. It is pointed out that the sudden check to the enemy advance is very remarkable coming on the fifth day as compared with the ninth

day of the offensive in March. But opinion is expressed that the Crown Prince may be calling a halt in order to await the arrival of delayed reserves, and with forty divisions of enemy reserves still not engaged, it behoves General Foch to employ his reserves very cautiously. Otherwise while at grips with the enemy he may find himself held up at another point. The general view in Paris is inclined to be optimistic. A semi-official commentator declares that if complete stabilisation has not yet been achieved at least a strategical balance is turning in favour of the Allies.

British Troops Heroic Resistance.

Gallantry Against Overwhelming Odds.

LONDON, June 4.

[Delayed in Transmission.]

Reuter's correspondent at British headquarters in a message dated June 3rd, furnishing some particulars of the share of British divisions in the Aisne battle states that on the eve of the German attack the 8th, 21st and 50th British Divisions were in line with the 25th in reserve. Troops were holding the line pretty thinly. These troops had participated in almost incessant hard fighting during the two previous months and it was well understood that an attack was coming on the morrow. Thereupon the troops were ordered to stand to and guns were to be on the alert. The enemy bombardment opened at once in the morning. An infantry attack was launched at early dawn. It is understood that twenty-five divisions participated and a hundred tanks were employed against the British alone. Our infantry and trench mortar troops remained at their posts firing rapidly until the German waves were close up when they retired systematically after destroying all heavy trench mortars which it was impossible to remove. The 50th Division on which the main weight of attack fell included a proportion of new drafts who fought against overwhelming odds with superb gallantry. Field gunners served their guns until the enemy hordes were upon them. Then if they were unable to remove the guns they either blew them up or removed the breech blocks and fought the assailants with revolvers. Hostile aircraft, which had been invisible for days [previously] now swarmed out bombing and machine-gunning. The enemy attacked in dense masses east and west of Craonne. Some worked round and reached the bridge over the Aisne at Meizy. Consequently when the British carried rearguard fighting to the bank of the river some found the bridge down and retreat cut off. French reserves began to arrive in strength on the afternoon of the 27th while the 25th English Division came into action in support. The battle increased in fury on the 28th when fresh German divisions attacked. The British continued a heroic resistance earning high praise from the French High Command. On the relief of the 50th Division, the troops were withdrawn from the struggle.

Defence of Rheims.

Heroic Feature of Battle.

LONDON, June 4.

[6 A.M. PARIS]—The defence of Rheims is one of the most heroic features of the battle. French troops guarding the approaches to the city on the 27th May gradually fell back to the suburbs in consequence of a westerly withdrawal of the line, the troops left held out for eight days without relief those encircling the city on the right only retired a hundred yards until an increase in the gap on their left necessitated modification of the line. All German attempts to attack the city frontally were fruitless and they were unable to employ tanks to rush the suburbs as they intended. Three tanks were perceived, on the afternoon of the 31st, approaching. They were immediately shelled, one was set on fire and the others disappeared. French resistance between the Craonne suburb and Fort Pompelle was equally firm and crushed an attack by four regiments, from 31st May to 1st June, on Pompelle.

Enemy Still Numerically Superior.

LONDON, June 4.—[10.40 A.M.]

[Delayed in Transmission.]

PARIS:—A semi-official statement says the German losses are more and more serious every day but they are still numerically superior on the whole front and may be able to embark on a new offensive in some other sector, perhaps the Montdidier-Noyon sector. The French Command was therefore wisely biding its time before putting forth all its efforts.

Enemy Makes no Progress.

Another Big German Attack Expected.

LONDON, June 4.

10.40 A.M.—Reuter's correspondent at French headquarters in a message dated 3rd afternoon says:—The battle seems to have taken a general turn in our favour. Our line is holding and troops are not only resisting but counter-attacking vigorously and successfully. Further fluctuations are still probable. The front is not yet continuous and there are places where the German method of infiltration may still secure local advantages but as the line stiffens hour by hour points where the enemy can hope to pass without severe fighting are becoming rare. During the last thirty six hours the enemy has made no real progress on any part of his new front south of the Aisne. There are signs that the Germans are about to make another big attack on the plateaux between the Aisne and the Villiers Cotterets forest, in order to straighten the deep impression in their line between the Aisne and Vieux. Their front in this sector is only a little in advance of the western edge of the Crise valley. The German Command is naturally anxious to obtain a firm footing on the plateaux, but there is every reason for confidence that we shall be able to hold the Germans here as we did in the battle for Villiers Cotterets forest yesterday.

Enemy Held.

French Cavalry's Extraordinary Valour.

LONDON, June 5.—[12.20 A.M.]

[Delayed in Transmission.]

Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing yesterday morning says:—Latest reports of yesterday's fighting confirm that the enemy was held. There was a bitter struggle from the Oise to the Marne

with minor fluctuations, the balance of advantage being with the Allies. Such progress as the Germans made cost exaggerated price in casualties. Dismounted French cavalry divisions engaged in the bitterest fighting for the possession of the road south of the Villiers Cotterets forest, against enemy crack divisions who were dearly purchasing every foot of ground gained. These dismounted troops have been participating since the beginning of the battle with extraordinary valour. One battalion which was surrounded north of the Marne cut its way out by magnificent bayonet charge whereupon it was ordered to retake the position and unhesitatingly obeyed driving out the Germans from the position where it had previously been surrounded.

Allies Consolidate New Positions.

Bulgarian Counter-Attacks Frustrated.

LONDON, June 4.—(2.20 P.M.)

Reuter's correspondent on the Macedonia front says:—The French and Greeks are actively consolidating their new positions at Skardiljen, brilliantly carried in Thursday's advance. Prisoners who now number 1712 do not conceal their admiration for the masterly attack upon positions hitherto regarded as impregnable. The captured positions consist of the first and second lines, the latter of which dominates the third enemy organisation. The new lines extend twelve kilometres and to a depth of two kilometres. The success is undoubtedly the biggest since the Allied capture of Monastir in 1916. Several Bulgarian counter-attacks on May 31st were frustrated by barrage fire.

Great Britain

Most Critical Period of War.

Sir A. Geddes' Appeal.

LONDON, June 5.—(6.10 A.M.)

Sir Auckland Geddes speaking at Whitehall described the present week as the most critical of the war. He said that the casualties on both sides in the present battle were very heavy. Consequently there was more urgent call for men than ever. Government was now calling up men from agriculture, coal mines, munition works and all essential industries which the Government had hitherto done its best to conserve and develop. Calls upon the rural parts were very heavy. Everything during the next few weeks depended upon maintaining the armies.

Treaties Containing Most Favoured

Nation Clause.

LONDON, June 5.—(5.50 P.M.)

In the House of Commons Mr. Holt asked what treaties contained most favoured nation clause which the Government had decided to denounce.

Mr. Bonar Law replied that this would be dealt with in a statement which he promised to make as soon as possible. The matter was very complicated and the Foreign Office had been communicating on matter with Dominions. It had already been indicated that the Government had decided to have a free hand after the war [Cheers].

Increased Tonnage for Cotton Imports.

A Request from Lancashire Members.

LONDON, June 5 [7.30 P.M.]

The monthly conference of Lancashire Members of Parliament with Representatives of Cotton Trade has decided to apply to the Board of Trade for increased tonnage for cotton imports with a view to reducing the amount of short time in trade.

Home Grown Food.

Improved Outlook.

LONDON, June 6.—[7.45 P.M.]

In the House of Commons, Mr. Clynes stated that the outlook regarding home produced foodstuffs had much improved. Effective control of the wholesale distribution of milk had become a national necessity. There were the strongest reasons for continuing bread subsidy in order to prevent an increase in the price of loaf. An additional hundred thousand acres in England and 1,20,000 in Ireland had been put under potatoes. If the discipline now imposed on the community was maintained and self-sacrifice of the people continued we could feel absolutely safe.

Price of Food to go up 300 Per Cent

After Peace.

Mr. Bigland's Prophecy.

LONDON, June 6.

In the House of Commons Mr. Bigland prophesied that on the declaration of peace, food prices would increase three hundred per cent. He urged Government to advance money to provide for national requirements for two years after the war.

Exchange of Prisoners with Turkey.

LONDON, June 5.

In the House of Commons, Mr. Home stated that Government did not at present propose to enter into negotiations for complete exchange of prisoners with Turkey. He pointed out that it would take considerable time to carry out the arrangements already made with Turkey.

Co-operation of Press in Winning War.

Lord Beaverbrook's Speech.

LONDON, June 5.

[8.10 P.M.]—Lord Beaverbrook speaking as principal guest at luncheon of Overseas Press Circle, emphasised the great function that press exercised in these critical times and appealed for its fullest co-operation in winning the war. He sometimes wondered whether the Dominions fully realised the stupendous contribution which Britain was making to the war in blood material and treasure, whether the eloquent fact

was realised that Britain was raising twenty seven per cent of war expenditure out of current taxation. That was truly a great feat Lord Beaverbrook concluded by emphasising that this war was as vital to the Dominions as Napoleonic wars were to Britain. If the Dominions contributed as much to the present war as Britain did to Napoleonic wars they would prove worthy of their forefathers.

Women War Work.

Labour Minister's Tribute

LONDON, June 4. The Minister of Labour, Mr. Roberts, addressing the Queen Mary's Auxiliary Corps and Sheffield announced that later on there would be women aviators and he thought they would make very good aviators. Speaking generally in connection with the employment of women in France Mr. Roberts said while the Government gave a guarantee that they would do everything to keep out of the danger zone all girls and women sent on military work, there was bound to be some risk in the case of these girls working at the front, who were rendering such splendid service to England and her Allies.

Double Income Tax.

Mr. Bonar Law's Promise.

LONDON, June 3. (11:45 P. M.) [Delayed in transmission.]

In the House of Commons in a committee on the Finance Bill Mr. Bonar Law replying to amendments regarding the double income tax, said the present position could not be maintained a single day after the war, but should not be dealt with at present. He said frequently the amount received by investors in Dominion Stock was higher in spite of the double income tax than that to be obtained from investments in the United Kingdom. He undertook that the matter should be discussed by the Dominion Prime Ministers at the approaching conference.

Britain's Heavy Financial Burden.

Income From Excess Profits Tax.

LONDON, June 4. (10:45 P. M.)

In the House of Commons Mr. Bonar Law said although the excess profits tax could not be regarded as permanent it would not be stopped immediately the war was finished. It was estimated that Government would obtain three hundred million sterling from it in the current year. To obtain such a sum from income tax would mean a tax of eight shillings in the pound. He said we were going to have a financial burden which would outlast many generations. What had to be considered was how each part of the Empire should bear its own burden, and having regard to the immense natural resources of the Dominions, he thought they would be better able to bear their share than the Mother Country would be able to bear hers.

Victoria Cross Awards.

Deaths of Superhuman Heroism.

LONDON, June 4. (3:45 P. M.)

The 'Gazette' announces the award of five new Victoria Crosses. Two of the recipients are dead. Their stories as usual reveal almost superhuman heroism.

Lieut. E. S. Dougall, Field Artillery, who was subsequently killed undoubtedly averted a serious breach in the British line by his personality and skilful leadership throughout the trying day. Lieut. Dougall rallied and organised the infantry, whom the enemy had pressed back to a level with his battery, supplied them with Lewis guns, armed all the gunners he could spare with rifles, and with them formed a line in front of the battery which was meanwhile harassing the advancing enemy with rapid fire. Although under rifle fire and machine gun fire Lieut. Dougall fearlessly walked about, as though on parade, calmly giving orders and encouraging everybody. He inspired the infantry with the assurance that "so long as you stick to the trenches I will keep my guns here". The line was maintained throughout the day delaying the enemy's advance for over twelve hours. The battery was withdrawn with great difficulty in accordance with orders in the evening when ammunition was spent.

Second Lieut. E. F. Beal, He led a party of under a dozen men against the enemy who were strongly holding a gap of four hundred yards between the left of his company and the neighbouring unit which it was vitally important to clear. Reaching the enemy machine gun Lieut. Beal immediately sprang forward, killed the team with his revolver, and captured the gun. Altogether he captured four machine-guns in the same way and inflicted severe casualties on the enemy. Subsequently regardless of danger Lieut. Beal walked close up to an enemy machine-gun and brought in a wounded man who had been left in the open under heavy enemy fire. Lieut. Beal was killed by a shell the following morning.

Expenditure Under Emigration Bill.

LONDON, June 5. (7:55 P. M.)

In the House of Commons an amendment to the resolution authorising the expenditure under Emigration Bill was defeated by majority of twentyfour, the figures being 129 against 105. The object of the amendment was to limit expenditure to be incurred under the Bill to ten thousand sterling. Resolution was adopted after Mr. Hewins promised to consider the matter in the light of opinions expressed by the House.

Cotton Control Board's Decision.

LONDON, June 5.

(12:30 P. M.)—The Cotton control Board has decided the spinners engaged entirely on waste for war and manufacturers engaged entirely on waste cloth may run all spindles and looms instead of eighty per cent. The Board has also decided to postpone for six weeks from 10th June, the abolition of the rotation system on fixing work time and play time of operatives.

Colonies

Canadian Shipbuilding.

LONDON, June 4.

(5:2 P. M.)—OTTAWA.—The Minister of Marine announces that three private berths are being laid down at Halifax for construction of steel ten thousand ton ships, the first of which is expected to be commissioned within fifteen months.

Canadian Shipbuilding.

LONDON, June 6. (3:10 P. M.)

Canadian shipbuilding now equals one quarter of the total merchant tonnage production in the United Kingdom in 1917 four fifths of ships on stocks will be completed this year. This is a remarkable achievement for a country in which shipbuilding hardly existed in embryo ten years ago.

LONDON, June 5. (5:50 P. M.)

OTTAWA. Export of gold and importation of many services including export of motor cars except by license is prohibited.

Shipbuilding in Australia.

LONDON, June 3. (4 A. M.)

[Delayed in transmission.]

MELBOURNE.—The Commonwealth is speeding up the building of steel and wooden ships throughout the five States. Several vessels are now being constructed.

America

German Submarines off American Coast

LONDON, June 5.

(11:20 P. M.)—WASHINGTON.—A batch of cables undated, report that enemy submarines are off the coast of New England torpedoing and abducting shipping.

U. Boats in Gulf of Mexico.

LONDON, June 5.

A telegram from Washington says that Mexican diplomats and the United States officials do not believe that German U. boats have bases in Mexico. The naval authorities think that U. boats obtained fuel from oil tankers from Tampico intercepted in Gulf of Mexico. United States squadrons are closely watching the South Atlantic and the eastern coast of South America.

German Cruiser Submarines.

German Exaggeration Exposed.

LONDON, June 4.

(2:45 P. M.)—Mr. Archibald Hurd in the "Daily Telegraph" exposes the exaggerated German reports of the so-called cruiser submarines which are merely a large type of the ordinary submarine. Their displacement is not five thousand tons but two thousand, they are not 450 feet long but under three hundred, their surface speed is not twenty-eight knots but twelve and the submerged speed is not fifteen but ten for an hour or so. He points out that the British know less of their own submarine activities than of Germany's because enemy targets are few compared to the thousands we present weekly, but the percentage of hits we make is treble those made by the Germans. The enemy campaign is maintained by defying every international law and ignoring the ordinary dictates of humanity. "There is nothing easier than murder."

Prohibition of W. I. Carolina

LONDON, June 5.

(3:30 P. M.)—The army Council has prohibited dealings in West Indian Carolina and Sea Island cotton, or articles wholly or partially manufactured from it without permit from the Director of Raw Material. Putting such cotton into manufacture without a permit was also prohibited.

U. S. Shipping Output.

LONDON, June 5. (11:15 P. M.)

WASHINGTON.—The Shipping Board announces that 170 ships totaling over eleven hundred thousand tons have been delivered since September, which is thrice greater than the output of the 1901 best previous year. During the last six days of May fifteen vessels totalling over eighty thousand tons were delivered.

Obituary.

LONDON, June 5.

(5:50 P. M.)—A telegram from Indianapolis announces the death of Ex-president Fairbanks.

U. S. Warships in Europe.

LONDON, June 4. (5:20 P. M.)

NEW YORK: Rear-Admiral Gleaves in a speech, mentioned that America now had 150 war vessels in European waters on which there were from 35,000 to 40,000 men.

Record Warship Construction.

LONDON, June 3. (4 A. M.)

[Delayed in transmission.]

WASHINGTON.—A newest type of Destroyer has been launched seventeen days after the keel was laid, creating a new world's record.

Holland

A Hospital Ship Sunk.

English Delegates to the War Prisoners Conference on Board.

LONDON, June 6. (11:15 P. M.)

AMSTERDAM.—The Hospital Ship 'Koningin Regentes' with English delegates for the Hague War Prisoners Conference on board struck a mine off the English coast twenty miles from the Leman Bank. Four stokers are believed to have been drowned. The Purser died on board. The remainder were rescued.

The Ship Torpedoed.

LONDON, June 4.

AMSTERDAM.—[Later]. The Captain of the 'Koningin Regentes' firms that the ship was torpedoed. The lookout and the carpenter informed the Naval officer investigating on behalf of the Dutch Government that they saw a track of torpedo while a seaman declared that he saw the torpedo itself.

British Delegates Saved.

LONDON, June 7. (8:35 A. M.)

AMSTERDAM.—British delegates on board the 'Koningin Regentes' were saved and taken on board the accompanying hospital ship 'Sindaro' with which was a third hospital ship 'Zeeland'. There were no German wounded on board the 'Koningin Regentes'.

A Few Details.

LONDON, June 7. (4:45 P. M.)

ROTTERDAM.—Particulars show that the 'Koningin Regentes' was five hundred yards behind the 'Sindaro' at one in the morning of 6th June when she was struck right amidships and broke up and sank in five minutes. The 'Sindaro' immediately proceeded to rescue. Some of the crew of 'Regentes' declared that they saw a torpedo approach and hit the 'Regentes'. It is stated that all ships were undoubtedly in the right course. British delegates travelled on board the 'Sindaro' not the 'Regentes'.

Ex-Change of War Prisoners.

LONDON, June 6. (10:45 P. M.)

HAGUE.—The Anglo-German war prisoners' conference will begin on 8th June in Brunnhof, where the Hague Peace Conference sat.

German Representatives.

LONDON, June 4.

(11:20 P. M.)—THE HAGUE. German representatives at the Anglo-German War Prisoners Conference will be General Friedrichs, Privy Counsellor Eckhardt, Major Drautet who took part in a similar conference, and Prince Haskar-Windenburg, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary.

Central Powers

Working Classes and Austrian Government.

LONDON, June 5.

(2:15 P. M.) COPENHAGEN.—The "Arbeider Zeitung" of Vienna, publishes Austrian Socialist Congress Proclamation to Austrians warning the Government of the danger arising from the greatly excited state of working classes which was likely to be heightened if the people believed that the Central Powers were fighting for imperialistic aims, particularly if food conditions did not improve. The Congress considered that a general strike at present would not be advisable. The Austrian Censor struck out two thirds of the Congress decisions.

General

Conscription Bill Passed.

LONDON, June 6. (11:55 P. M.)

HONGKONG.—The Legislative Council has passed the first reading of the military conscription Bill under which all male British subjects between eighteen and fortyone are liable.

Enemy Subjects in China.

To be Deported to Australia.

LONDON, June 7.

(9:50 P. M.) Reuter learns that China has decided to deport all enemy subjects for interment in Australia when transport is available.

France

M. Clemenceau's Speech.

British and French Effectives Getting Exhausted.

Vote of Confidence Passed.

LONDON, June 5.

PARIS.—In the Chamber to-day, Premier Clemenceau in the course of a statement said that although war time is a terrible one, the courage and heroism of the troops were equal to the situation. Soldiers had been fighting one against five [Loud Cheers]. Mr. Clemenceau paid a high tribute to Generals Foch and Petain saying General Foch possesses the confidence of the Allies and the Versailles Council has decided to thank him publicly. In spite of any withdrawals we shall never capitulate. The British and French effectives are becoming exhausted like those of the Germans and the result of the struggle depends on America's help. Allies are determined to pursue the war to the end. Victory will be ours if authorities rise to the height of the situation. The Premier received an ovation and vote of confidence in Government was passed by 377 votes to 110. M. Clemenceau said that difficult times were coming. The only question was could they stand them [Loud Cheers] He said for four years our effectives have been wearing themselves out and our front is held by a line of soldiers which is becoming thinner and thinner. Our Allies have also suffered enormous losses and now arrives a fresh mass of German divisions in good condition. Is there any one who does not realise that under the weight of this tremendous move, our lines have had to give way at some points? The extent of their recoil has become great and dangerous. I say nothing more has occurred to shake my confidence in our soldiers [Loud Cheers] The Premier's tributes to the French soldiers fighting one against five and sleepless for three or four days aroused great enthusiasm. A number of Deputies sprang up shouting "Vive Armee" but the President of the Chamber M. Deschanel interposed saying the chamber unanimously

recognizes the heroism of our soldiers (Loud Cheers). M. Clemenceau proceeded to say he had not maintained that there had been no mistakes in this he was supported by those two great soldiers Pichon and Petain (Loud Cheers). These men were at present fighting the hardest battle of the war with a heroism which he was unable to find words to express. The Army is better than anything we could have expected. (Loud Cheers). Men must have faith and die for their ideal if they wish to give us victory. We have yielded ground, much more ground than we could have wished. There are men who paid for this retreat with their blood. I know some who accomplished acts of heroism like those Britons who surrounded in a wood at night, sent a message by carrier pigeon saying "you may come and find us we shall hold ours for half a day." These men make the fatherland they continue it and prolong it that fatherland without which no reform is possible. They die for an ideal for history which is the foremost among the histories of the civilized peoples. Be confident, and determined to hold on to the end in this hard battle (Loud Cheers). Victory is to you because the Germans, who are not so intelligent as they are told, have only one method namely to throw their whole weight into the venture and push it to the end. The only thing that matters is the final success. You have before you a Government which as it told you did not enter power over to accept a surrender. (Loud Cheers. From left and right) As long as we are here the fatherland will be defended to death and no force spared to obtain success. We will never yield that is the word of command of our Government—we will never yield at any moment.

The German Strength and Attempts.

The Germans are once more staking everything on a coup which is meant to frighten us, so that we may abandon the struggle. For what was their great effort made on Yser in 1914? In order to reach Calais and separate us from the British and compel the latter to renounce the struggle. Why did they begin again and why have they once more begun again. In order to obtain their effect of terror. The effectiveness of the belligerents are being exhausted, those of the German as well as our own, but meanwhile the Americans are coming to play their hand in deciding the game. The events in Russia gave the enemy a million additional men on the Franco-British front but we have the allies representing the foremost nations in the world who have pledged themselves to continue the war until the attainment of success which we hold within our grasp, if we exert the necessary energy. The people of France have accomplished their task. Those who have fallen have not fallen in vain, since they have made the French history great. It remains for the living to complete the magnificent work of the dead. (Loud Cheers from all parts of House.)

The minority which did not vote confidence in Government comprised 85 socialist radicals belonging to more or less permanent opposition of whom M. Caillaux is the supreme chief.

Supreme War Council Meets in Paris. Grifts to Wounded Soldiers.

LONDON, June 5. (7.30 p. m.) M. Clemenceau presided at the Supreme War Council in Paris. Besides Mr. Lloyd George, Lord Milner, M. Pichon, M. Orlando, M. Sonnino and American and Japanese Ambassadors, a number of military authorities including General Foch, Major General Sackville West, General Bliss of the United States and Robilant of Italy were present.

In the House of Commons M. Griffiths Boscawen stated, that a white armlet bearing a red crown would be issued to all disabled soldiers and sailors in order to indicate disability, and an appeal would be made that every consideration should be shown to them.

Hopeful Shipping Situation.

PARIS.—The Under-Secretary for Marine informed the Committee of the Chamber that tonnage destroyed in the first five months of 1918 was only half that destroyed in the first five months of 1917 in spite of the increase in American sailings. Moreover Great Britain and America built in April and May merchant tonnage far in excess on that destroyed while a number of submarines destroyed was constantly increasing. In recent months twice the number of German submarines had been destroyed that the Germans were able to build in the same period.

Declarations of American Ministers.

LONDON, June 6. (7.0 A. M.)—WASHINGTON. Mr. Daniels declares it is the duty of the Navy to keep the open door to France, guard food supplies for co-belligerents and continue to do so. The treasury department announces that the submarine danger is not sufficient to justify an advance in marine insurance rates. Life insurance rates for officers and crews of merchantmen in war zone were reduced on June 4th as recommended prior to the raids.

Mr. Lansing in a speech at Columbia University warned his audience against insincere German peace suggestion which were coming through many channels. He said that having entered the struggle it would be criminal to look back.

Norway's Loss of Ships due to War.

LONDON, June 6. (1.5 P. M.) War losses of Norwegian vessels in May totalled fourteen ships. Two persons were killed and four are missing. Aggregate war losses are 769 ships of 11,27,000 gross tonnage. 968 sailors have been killed. Moreover 55 vessels with crews exceeding seven hundred are reported missing of which it is believed that two thirds are due to war losses.

German Organisation of Finland.

LONDON, June 7. (5.30 P. M.) STOCKHOLM.—A German Colonel has been appointed Adjutant to the Finnish Chief of Staff. The Finnish Military College will be controlled by Germans. Finnish officers will be trained in Germany and the coast fleet will be organized by Germans.

A Mail Steamer Damaged. Result of Collision.

LONDON, June 6. (2 A. M.) The South African Mail steamer "Kenilworth Castle" home-bound with over three hundred passengers including Mr. Burton, Minister of Railways, arrived damaged as a result of two explosions following upon a collision at night. A number of passengers and crew are missing. Some were killed by explosions and others were drowned by the capsizing of a life boat which was being launched with crew and a number of nursing sisters. The ship's bows were badly damaged but the bulkheads held.

Women and Aviation in Peace.

LONDON, June 5. (12-15 P. M.) The Minister of Labour Mr. Roberts referring to his Sheffield statement said he was afraid he had been misunderstood, he had not intended to suggest that women should be employed as aviators in the Army but as aviators in time of peace.

Repatriation of Germans in Holland.

A German Paper's Suggestion.
LONDON, June 5. (12.15 P. M.) AMSTERDAM.—Repatriation of Germans interned in Holland on condition that they shall not be used again for war purposes is suggested by the "Vreesche Zeitung" in an article on food scarcity in Holland. The Paper thinks that undoubtedly such an offer on Holland's part would be enthusiastically welcomed by the German people and says that the forthcoming Anglo-German negotiations at the Hague would perhaps constitute a good opportunity for the Dutch Government to make such an offer. Presumably the idea is that British interned prisoners should also be repatriated though the "Vreesche" does not specially mention this point.

German new Peace Offensive.

LONDON, June 5. (7-55 P. M.) The German Press continues to discuss the proposal for a new German peace offensive. The "Frankfurter Zeitung" declares that Britain and Germany can neither do away with each other nor live apart. There must finally be an understanding but the road to it is blocked by the Entente Governments whose downfall would be caused by a German victory. It is Germany's business to propose conditions enabling an understanding which would give Germany what she needs.

Great Peace Movement in Austria.

LONDON, June 6. (8-45 P. M.) Apparently serious things are happening in Austria of which very little is allowed to be known but significant facts are beginning to leak out indicating the existence of a strong peace movement among the masses. It now transpires that German Social Democratic workers of Austria after two days conference issued a threatening document confirming the view that workers are in a state of the greatest excitement. It warns Government that irretrievable effects will be produced by excited feelings of masses unless the workers are convinced that the Central Powers will not prolong the war for any Imperialistic aims, unless there is an equal distribution of foodstuffs and unless Government forthwith summons Parliament and settles the labour disputes according to Civil Law, and unless Government meets the other social demands. The document exhorts workers not to strike now but to hold themselves in readiness for a more favourable hour. "Which is coming". With reference to this last threat it is noteworthy that an important article in M. Branting's paper the "Politiken" states "Austria may prove to be Zion whence liberation will proceed" The "Politiken" specifically comments on the "great peace movement in Austria" and says that it is wing to this that Austria has been prevented from taking the offensive against Italy.

Submarine Raids on American Coast.

American Optimism. Adequate Coast Defences.

LONDON, June 6. (12.45 A. M.) Washington Naval circles think that if submarine raids on American coast are designed to effect the withdrawal of a part of the American squadrons operating abroad the enemy will be sorely disappointed. It is stated that Mr. Daniels Secretary to the Navy has declared that the Atlantic coast defences are entirely adequate and it would be unnecessary to recall the vessels from war zone against U boats. Newspapers are generally agreed that raids will prove abortive as far as interfering with the steady flow of troops and shipping across the Atlantic is concerned. The "New York Times" reflects the temper of Americans in commenting saying that the Germans could not have chosen a surer way to stir the war spirit in every American breast and raise patriotic fervour to fever heat.

Submarine Chasers At Once Put to Sea.

LONDON, June 6. (1-15 A. M.) WASHINGTON.—Immediately the submarines were reported Submarine Chasers and seaplanes and other craft put to sea. The Authorities state that the Naval Authorities are fully equipped to meet the enemy raids at ports from which troops are sailing to France.

Mines Scattered in the Atlantic.

LONDON, June 6. (7-55 A. M.) WASHINGTON.—Navy Department reports that mine-sweepers have picked up a number of German mines on the Atlantic Coast undoubtedly scattered by submarines. No Fear of Supply of Food being interfered with.

President Wilson and the War Cabinet discussed the raid and Mr. Hoover Food Controller afterwards said

that food supply for the Army over sea would not be endangered by the appearance of enemy raiders. No fear was entertained in that regard.

Preparation against Air Raids in New York City.

NEW YORK.—Coney Island and other shore resorts within the city limits are ordered to be darkened and illuminated advertising signs on Broadway will be discontinued. All windows are to be darkened. No reason is given but it is presumed to be in anticipation of a possible Air raid.

A lied Disputes & Arbitration.

LONDON, June 6. (7 p. m.) In the House of Commons Mr. David Davies suggested that the Government should agree with the eighteen allies to submit all future inter-allied disputes to arbitration. Lord Robert Cecil replied that the suggestion would be carefully considered.

The Home Rule Bill.

Replying to Mr. Pringle Mr. Bonar Law said he could not say when the Home Rule Bill would be introduced. It was an incorrect inference from Lord French's proclamation that Government had abandoned the idea of conscription in Ireland.

LAND FOR IRISH VOLUNTEERS.

MR. LAW'S REPLY.

LONDON, June 7. Sir Edward Carson asked "when would legislation authorising the grant of land to Irish Volunteers be introduced?" Mr. Bonar replied that he hoped to give a considered reply next week. He believed that there was a good deal of misunderstanding on the matter. What was being aimed at in Ireland was also aimed at in England.

BOLSHEVIKS THREATENING.

LONDON, June 7. (5.30 P. M.) HARBIN.—General Semenov who owing to dissensions at Harbin left for Siberia on May 29th reports that Bolsheviki crossed River Onon and strongly pressed attacks which were checked. Austro-German force consisting of a cavalry brigade and four companies of infantry are threatening Semenov's communications.

LONDON, June 7. (8.20 P. M.) A conference of Transport Workers Federation at Newcastle unanimously and with cheers passed a resolution moved by Mr. Havelock Williams condemning submarine murders which had been justified by prominent German Trade unionists and resolving to have no intercourse with the German nation unless the German people took full Parliamentary control over the Kaiser and made reparation for crimes.

LONDON, June 7. (4.45 P. M.) MOSCOW.—Only Bolshevik newspapers are permitted to be published here.

LONDON, June 7. (8.10 A. M.) THE ANTI-Conscription Conference has resumed its sittings in Dublin and has passed resolution warning Irishmen that Conscription has only been postponed. The Lord Mayor is ready to proceed on a mission to America whenever the right of Irishmen to national self-determination is again attacked.

LONDON, June 7. (8-10 A. M.) Government has approved a scheme for an Allied Supply Cabinet. Five committees will be established including representatives of England, France, Italy and America, all experts on wool leather and other raw materials, Tobacco matches, paper timber coal metals cereals meats fats etc. Their reports will go to the maritime Council who will thus know shipping requirement. Competition in buying and transport will be eliminated.

LONDON, June 7. PARIS.—The Bishop of Soissons declares that Germans destroyed completely one hundred churches and plundered and partially demolished hundred others in Soissons Districts during the recent operations. Soissons Cathedral suffered badly. The Bishop also complains that Germans are stripping everything methodically and taking everything to Germany. He protested against this also against the practice of enemy airmen of deliberately killing old men, women and children fleeing from occupied Districts.

LONDON, June 8. (8 p. m.)—WASHINGTON.—Jeremiah O'Leary and seven other Irish Agitators and German agents have been indicted on charge of treason by transmitting information to the enemy, destroying piers docks and troop transports with bombs, destroying quicksilver mines, assisting Germans to land in an armed expedition in Ireland and other conspiracy in connection with it. Also the destruction of munition factories and mines in Great Britain and espionage. Sensational disclosures are expected.

LONDON, June 8. Paris June 6th. A Decree appoints a Committee under the authority of the Minister for war for the defence of the entrenched camp of Paris charged to carry out measures for organising arming and provisioning the entrenched camp. General Dubail, Military Governor is appointed president of the committee.

The "Petit Parisien" says:—Decree proves that the Government means to stick at nothing to keep the capital inviolate. Events of past fortnight have proved the necessity for preparing for surprise however improbable. The eventual attack on the entrenched camp may be very distant and may perhaps still be averted the decree is an act of the forefront not despair and should strengthen and not disturb the population.

LONDON, June 7. (3.5 A. M.) "Daily Chronicle" states that counter-measures have been taken respecting the treatment of German war prisoners in consequence of German cruelties to captured British troops. These retaliatory measures are extremely mild in comparison. For example German prisoners are deprived of minor comforts and pleasures like newspapers and the use of bank facelifts and are required to attend parades frequently. Germans sympathetically declined to raise the point at Exchange of Prisoners Conference on the 3rd June.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే క్షీ త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి 5 కేంద్రములను ఈయబడును. వృత్తిపన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణము పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయి లీయబడును. 1925 సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యుదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరు వ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్ వారికి,.....1918.

కో కా ధి ప తి,

(ప్రతిమైన ఆయాధ్య,

ఇందులో .....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోక యుద్ధబుణమునకు (ప్రామిసరీకోటు *) సొకదాని నిర్మించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యుదాచు ఏ సంవత్సరములో సామ్యుకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

(వైజరీలో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలాసము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

బ రో పా మ హా నం గ్రా మ ము

పరాసువారి పురోగమనము సాగుచుండుట

ఒక గ్రామమును పరాసువారు పట్టుకొనుట

(౧)

(రైతుకు ఏజెన్సీ)

ప్రాస్తు

శత్రువులు తలపడి యోడుట.

లండను, జూను 9:— పరాసువారి ప్రకటనము- పా రాస్ట్ర ఎన- సాంటరీ ప్రాంతమున ఓయిలేవయినట్లుకు మధ్యకు ఎయినుకు దక్షిణమునను ఫిరంగు లధికముగా కాల్పులు చేసెను. మేము న్యూరీలుపైర్పు ప్రాంతమున ముందునకేగి ఎలాపుగా మునునందు ప్రవేశించితిమి. నిన్నున ఛెట్టిదామర్లు రంగమున శత్రువులు మరల నాథలముల నాక్రమింప యత్నించుచిగాని వారియత్నము కొనసాగలేదు. మేము విజయము మైతిమి.

మిత్రమండలి దాడి.

లండను, జూను 9-బ్రిటిషువారిటుల ప్రకటించిరి. గత రాత్రి బ్యూమాంటుహామెలుకు దక్షిణమున మేము దాడి చేసి టితిమి. 30 మందిని పట్టుకొంటిమి. పరాసువారు యెయిలుకు కుత్తరమున దాడిచేసి కొందరిని పట్టుకొనిరి. ఆరాసుకు తూర్పునను ఆంగ్లేయుమునను గివెంచీ లెనులాబెస్సీప్రాంతము నను మేము శత్రువులను తరిమితిమి. బ్రిట్టు (బ్రెట్) నే ఆల్ఫర్డు లకును గివెంచీ రోబెల్లకును నడుమ శత్రువులధికముగా ఫిరంగులను కాల్పిరి. ఛాటూటెరీకి వాయవ్యమునరాత్రి శత్రువులు ఫిరంగులను గాల్పి 2 మైళ్లరంగమున తలపడిరి. వారిని చాలనష్ట పరిచి తరిమితిమి. వారు మామంత్రిని సమీపించనేలేదు.

శత్రువులను నిరోధించుట.

లండను, జూను 8:— (దారిలో నాలస్యమైనది) క్రిం వటికారములో చాలతొందరలు భయకారణములు కలిగినవి గాని అందులకు మానేసయం దెట్టిలోపమునులేదు. ఇప్పుడు స హాయ సేనలు వచ్చుటచే పత్తి చెదరకుండుట కవకాశము కలి గినది. ఆదివారమువరకును మేము శత్రువులకు ఏగంట కాగంట మాత్రమే నిలువరింప గలిగియుంటిమి. జర్మనులు నిరోధములను చుట్టి పోగలిగిరి. వారి నైన్యాధిక్యము నా నాటికితగినది. ఇప్పుడు మేము బలముగ సొకపక్షి నేర్పరుచుటచే జర్మనులు ఎదుట బడిపోరవలసివచ్చినది. ఈ నెల 1 వ తే దీ ని మా వై మా ని కు లు మ ర ల నా ధి క య మ ను బ డ న్దిరి. మరునాడురాత్రి వారు రిగిటన్నుల బాంబులను జర్మను

సేనలమీద వదలిరి. గతనెల 30-వ తేదీని మూడుమైళ్ల పాడు గునకున్న శత్రు సేనపై 50 విమానములు క్రిందుగావరించి మర ఫిరంగులను బాంబులనువదలెను. సేనలు చెదరిపోయినవి. 16 శత్రువిమానములును 5 బెయిలులును నేలకూలినవి. మర నె క్కులు నష్టపడినవి. నేను సాయంకాలము పంపబడినవాస్త్రుల చాల ప్రోత్సాహకముగా వ్రాస్తున్నది.

క్రొత్త జర్మనపక్షి

గతనెల 27 వ తేదీ మొదలు నేటివరకు శత్రువులు స్థలము నాక్రమించుచి దినము లేదు. నేను మాత్రమే వా రా క్రమింపజాలకపోయితి. పారిసు కంకను పశ్చిమరంగమున నిరుపేరుల వారును తలపడి సమముగా స్థలము నాక్రమిం చిరి. మధ్యను శత్రువులు మారకు కుత్తరమున రంగమును విస్తరింపజేయ గలిగిరి. వెన్నయిలుకును మారకు కుత్తర భాగములకును రెయియ్యుకును సమము పక్షి సమరేఖగా ఈ కాన్యముగా నున్నది. ఈ ప్రాంతమున రెయియ్యునష్ట మాత్రము జర్మనులు ముందునకు వచ్చిరి. తక్కిన వోట్ల మా ర్పు లేదు. నిన్ను ను నే డు ను ప శ్చి మ రం గ మున పోరు తీవ్రముగా జరిగినది. చివరకు కాటరెటు అడవికి తూర్పునకు ఓర్పుఆరములకు మధ్యను జర్మనులు ముందుకు వెళ్లిరి. అడవిలో తీవ్రమగు పోరుజరిగినది. బ్రోన్నెన కాన్సీల యొద్ద శత్రువు లెన్ని సార్లును తలపడినను మేమునిలుపుకొనగలి గితిమి. ఓర్పుకు దక్షిణమునగూడ పోరు తీవ్రముగా జరిగినది మొత్తముమీద శత్రువులకు లభించినదేమియునులేదు. రెయి మ్యుకు తూర్పునను ఉత్తరమునను పశ్చిమమునను జర్మనులు ముట్టుడిచిరి. రెయియ్యులో దేవాలయములపై ఉంచదగిన దేదియు నుంచబడలేదు.

మిత్రమండలివారు క్రొత్తప్రదేశములు

బలపరచుకొనుట.

లండను, జూను 4:— మేసిడోనియా రంగమునందలి రైటురు విలేఖరి ఇట్లు వ్రాసుచున్నాడు.— గురువారము నా దెలిప్రకంపనీయునుగ సొకరించినపురోగమనమున, స్పాగ్రీ డిలిగెనువద్దనున్న క్రొత్తస్థలములను పరాసు గ్రీకుదళములు బలపరచుకొనుచున్నవి. ఇప్పటికి 1712వ సైనికులు పట్టుకొన

బడిరి. వారు మిత్రమండలి కాన్సీల్యానామున కత్తెంతాత్సర్య మును జూపుచున్నారు. ఇదివర కవి ఆభేద్యములుగ తలంప బడినవి. ఇప్పటికి మొదటి పంక్తియు, రెండవపంక్తియు పట్టు వడినవి. రెండవదానియందు శత్రువుల మూడవ ప్రతిస్టాపనమం తయు నున్నది. క్రొత్తపంక్తియు 12 కిలోమీటరుల విస్తీర్ణ ము గలిగియున్నది. రెండు మైళ్లలోనున్నవి. 1915 వ సంవ త్సరమున మొనాస్టిరు పట్టుకొనబడిన నాటకుంకి ఇంతటి విజ యమెన్నడును గలుగలేదు. మే 31 వ తేదీని బహేరుకు లనేకప్రతియుద్ధముల నొనరింప నన్నియు విఫలము లయ్యెను.

రెయియ్యును గాపాడుట.

పార్సిసు, జూను 4:—రెయియ్యుసంరక్షణము యుద్ధ మునందలి మహాభునకార్యము లందొకటి. పట్టణమును సమీ పించుదాడులను గాపాడుచుండిన పరాసుదళములు మే 27-వ తేదీని క్రమక్రమమున వెనుకకు మరలవలసినవారైరి. పంక్తి నంతటిని పశ్చిమముగ మార్పుటవలన వారిట్లు వెనుకకు భోవ లసినవైను. అచట మిగిలియుండిన దళముల ప్రదేశము నెని మిది రాత్రిందినములు విరామము లేక గాపాడిరి. కుడిప్రక్క ను నగరమునంతటి నావరించియుండిన దళములు 100 గజముల వెనుకకు భోయినవి. అంత నాపంక్తినింతటిని మార్పునలసి వచ్చె ను. ఎదురుగ నానగరమును దాడుటకు శత్రువు లెన్ని యో ప్రయ త్నముల నొనరించి విఫలమైరి. తాముదేశించిన ప్రకారము చుట్టుప్రక్కల నుండు గ్రామముల మీద టాంకుబండ్లతో సొక్కిమాడుగ పడవలయునను ప్రయత్నములును సాగిరాలే దు. 31-వ తేదీ నాటి మధ్యాహ్నము మూడు టాంకుబండ్లు మీదికి వచ్చుచుండుట గనిపెట్టబడినది. వెంటనే వాటిమీద గుండ్లు ప్రయోగింపబడినవి. ఒకదానికి నిప్పుంటుకొనియెను. తక్కినవి పారిపోయెను. క్రాసునకును పోర్టుపాంపెల్లీని మ ధ్యను పరాసువారు చాల దృఢముగ నిరోధించిరి. మే 31-వ తేదీనుండి జూను 1-వ తేదీ వరకును దృఢముగ శత్రుదళములు నాలుగు పాంపెల్లీ నెదిరింపగా వారు వారిని తరిమివైచిరి.

శత్రువులేమియు సభివృద్ధి నొందకుండుట.

లండను, జూను 9:—పరాసుప్రధాన కార్యాలయము వద్దనున్న రైటురు గారి విలేఖరి నిన్నటిదినము మూడు గంటల కిట్లు తిలకింపెను.—యుద్ధము మొత్తముమీద మన కనుకూల ముగ మారిగలుగుచున్నది. మాపంక్తి శత్రువుల బాగుగ నిరోధిం చుటయే గాక మాసైనికులు విజయవంతముగను ఆదివారణ ముగను ప్రతియుద్ధముల సొకరించుచున్నారు. శత్రువు లింకను అసంఖ్యాకులుగా మీదబడచుచును. రంగమంతయు నింకను యెడతెగకుండ స్థాపింపబడలేదు. జర్మనులించుక స్థానికలాభ ములును పొందగల ప్రదేశము లచ్చటచట నున్నవి. కాని ప్రతి నిమిషమును పంక్తిదృఢపడుచున్నది; శత్రువనాయాసముగా భేధింపగల డను స్థలములు తగ్గిపోవుచున్నవి గత 36 గంటల లో ఎయినికి దక్షిణమున నుండు తమ క్రొత్త రంగమున శత్రువు లేమియు లాభమునొందలేదు. ఎయిని విల్లేర్సుకాటి కిట్టులమధ్యనున్న పీఠభూమిని శత్రువులు మరల నెక్కుడు కొలంది నెదిరించు నూచనలు గన్నించుచున్నవి. తమపంక్తిలో కొన్ని వోట్లలోనికి బోయి యున్నవంతుల దిద్దుకొనవలయునని వారి యుద్దేశము.

శత్రునిరోధనము

లండను, జూను 5:—పరాసు ప్రధాన కార్యాలయము వద్దనున్న రైటురు గారి విలేఖరి నేటిట్లు తిలకింపుచున్నాడు.— నిన్నటి యుద్ధపు ఇటీవలి వార్తలు శత్రువులు నిరోధింపబడి రనుటనుదృఢపరచినవి. ఓయిడీ మొదలు మార్షీ వరకును గల రంగ మున తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగెను. తుదకు మిత్రమండలివారే ఎక్కుడు లాభముల నొందిరి. జర్మనులు కొంచెము లాభము నొందిరిగాని యపార సైనిక నష్టములతో బొందిన విజయము పరాజయముకంటె ననన్ధము. విల్లేర్సు కోటిరాటువనములకు దక్షిణమున నున్న రోడ్డును పట్టుకొనుటకు ఆక్సెసులను దిగిన పరాసు ఆక్వికభటులు శత్రువులను తీవ్రముగ నెదిరించిరి. శత్రు వులకు ప్రతియడుగు భూమికిని వందలకొలది సైనికుల నర్పిం చిరి. ఈ యాక్విక భటులు యుద్ధారంభమునండియు నవరిమి తోత్సాహ పరాక్రమములతో బోరుచున్నారు. మార్షీకుత్త రమున సోకపటాలము అత్యవధికముగ శత్రు సైన్యముల కిట్లు కొని వైకివచ్చెను. పిమ్మట నాదళమా ప్రదేశము నాక్రమించు కొన నాజ్ఞాపింపబడ వార్తలు నే యాక్రమించిరి.

శ్రీకృష్ణానదికి లింగనాథుని గురుకులు.

శ్రీకృష్ణ, జూన్ 4:— ఆధ్యాత్మికముగ నిట్లు చెప్పి యున్నది:— ఆంధ్రుల పక్షముల ప్రతినిధి మహావిముక్తముగ వ్యక్తిత్వమును వహించి, ఆయన కంఠవంతముగా వారి పైని కులసంఘటనలను అధిక్షమగనాచి, మరలయు ముఖ్యపక్షమున వారికి అవకాశము నొసంగియున్నాడు. అందుచేత మూలములను నామోదము ముఖ్యపక్షమున నట్లొనరింప జేయును. పరామి నేనాని యావచ్చునని నియోగించి పనిచేయుట కలెందరిన సహాయము జూరగాక తో నెరుగి జూచుచున్నాడు.

సోయినన్న యధము.

లండను, జూన్ 3:— గత రెండవ రోజులలోను జర్మనుల ఆకర్షణమున పరామిని సోధమున గూడ చాల నభివృద్ధిచెందినది. శత్రువులు దక్షిణమునండి పశ్చిమమునకు అవకాశమును మార్చిరి. వారివుడు మారము దాటదలచి లేరు. నాయును సోయినన్న కాటాత్రే వరుసయొద్ద పోరు చాలితమగుగా జరుగుచున్నది. అదియే ప్రమాదకరముగా నున్నది. మిక్కిమందలిని సోయినన్నయొద్ద నిలువబడి ఎదిరించుటకే శత్రువుల ప్రయోగమును చాల పలచబడినది. జర్మను సేనలు సోయినన్నను దళముగా నున్నవి. అటునండి ముందుకు రావలసివచ్చింది. అదట పరామినిని కొంతకాలము వైశ్యముగా నిలువబడినచో జర్మనులకు నిరోధము కలుగ గలదు.

అభిప్రాయములు.

మారమునందు శత్రువు లభ్యధిక సేనను వినియోగించుటచే మరలయుకలగమున వారు ఏక కాలమున తలపడ జాలరు. పరామినిని సోయినన్న సోదమున అధిక్షమలలో నుండగా జర్మనులు ముందుకు వెళ్లగలగుట అసంభవము. జనరలు లూడెను ప్రాథమికమున కంక కేగవచ్చును. అది అంగ్లేయులు కొంత తలంచుచున్నారు.

పరామినిని ఓడిమిని విశ్వాసమును కలిగియున్నారు. మార్చి నెలలో 9వ వాటికమున శత్రువులు నిరోధింపబడలేదు ఇప్పుడు 15వ వాటిక నిరోధింపబడినది. జర్మనుల సేనలలో 40 డివిజనులు యధమున కింకను రాలేదు. నిలువ సేనలకొరకే జర్మను యువరాజు యధమున నిలిపియుండును గాన ప్రాథమికము సేనలను పంపుటలో జాగ్రత్తమును చూపవలెను. లేకున్నచో శత్రువులతో పోరునయమున వేరొకవోనిరోధముకలుగవచ్చును. మొత్తముమీద ప్రజలు విజయ విశ్వాసమును కలిగియున్నారు.

ఆంగ్ల సేనల శౌర్యము

లండను, జూన్ 4:— జర్మనులు తలపడినపుడు 8-21-50 బ్రిటిషు డివిజనులకు క్రియందుండెను. 25వ డివిజను నిలువలలో నున్నది సేనలు పలచగానుండెను. రెండు నెలలనుండి పోరు అలసి యుండెను. చురుకైన శత్రువులు తలపడెనుండిగాన నానైగ్యమునే సన్నద్ధపరచిరి. శత్రువులు రాత్రి 1 గంటకు పిందలను కాల్చు నారంభించిరి. ఉదయమున శత్రువులకు తలపడినది. 25 డివిజనులను 100 బాంకులను ఆంగ్ల సేనలు తలపడెను. మా ఫిరంగులవారు జర్మనులను ఏమి పించు మరకు పోరి పిచ్చుట కనుక గొప్పయిరి. పీనిగొనిపో పీలులేని ఫిరంగులను వాడెను. 50-వ డివిజను మహా సేనతో తీవ్రముగా తలపడెను. భయమునము లంకకు చాలదినములనుండి కనబడ కున్నది నాటి ప్రయోగముగా బాంబులను వేయనాగెను. (క్రొనీక) మూర్ఖమున పడెనుటను శత్రువులు మోపుగా తలపడిరి. కొంతసేన బాంబులతో మొయిడెనద ఎయిదుమరలను జేరెను గాన ఆంగ్ల సేన ఆవరణిపోవునకి పంతెన కులగొట్టబడి యుండెను. పరామినిని 25-వ ఆంగ్ల సేనమును 27వ తేదీ మధ్యాహ్నమున వచ్చెను. 28వ తేదీనోరుచాల తీవ్రమైనది. బ్రిటిషువారు చాలపాపముతో నెరిగించెదరాను ప్రధానో ద్యోగుల ప్రయోగం పాత్రులైరి. 50వ డివిజను ముద్దుబడి నందిన సేనలు వెనుకకు పిలువబడెను.

పారిసులో ప్రధాన యుద్ధసంఘము.

లండను, జూన్ 5:— డెమోక్రాటిక్ అధ్యక్షులకేంద్ర సభ జరిగినది. లాయును బార్టీ మిల్లనప్రభువు స్పెషాను ఆర్థాం డ్లో సోనితో గాల్గును ఆమెరికా జపాను రామబాంబులను జనరలు ఫాట మేజరు జనరలు సాక్యెట్టు జనరలు బ్లిను (ఆమె 3 (కాలోచిలాంటు (ఇటలీ) మున్నగువారును సభకు వచ్చిరి.

ఇంగ్లండు

శ్రీలు; యుద్ధము.

లండను, జూన్ 4:— కార్మికమంత్రి రాబర్టు గారు క్లీవు షేర్ ఆస్టియరీడిశమున కుపన్యాసము నొసగుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఇకముందు శ్రీమైమానకులు పనిచేయుటయు తటస్థింపగలదు. శ్రీలు మంచివైమానకులు కాగలరు. ఫ్రాన్సుందు శ్రీలును కయోగించుటనుగూర్చి వాట్లనిరి. వైనికపుకార్యముల కంపడిన బాలికలను శ్రీలును సాధ్యమైనంతవరక పా యుక్తదేశములలోనికి రాకుండ జూడబడునని దొరతనమువారు పూచీపడినను, ఆంగ్లమిత్రుల కంత మహోపకార మొనరించు రిజలక్షమున పనిచేయుచున్న యువకులు కొంత తేవక గలిగియుండుట టాకశ్యము.

విక్టోరియా క్రాసు బహుమతులు.

లండను, జూన్ 4:— క్రొత్తగా విక్టోరియా క్రాసు బహుమతు లొసగిన అయిదుగురి పేర్లను వారి బహుమతికి గల కారణముగూడ గతెట్లు ప్రకటించుచున్నది. వారిలో నిర్దలు మరణించిరి. ఎప్పుటికైనా బహుమతి నొందినవారలు ఆమానవక్రజ్ఞుల జూపిరి. వారిలో లెఫ్టనెంటు ఇ. ఎస్. డూ గలు, సెకండు లెఫ్టనెంటు ఇ. ఎఫ్. బ్లీగారులు ప్రత్యేక ప్రశంసాప్రాప్తులు.

లండను, జూన్ 5:— ఇండియా కార్యాలయపు రాజకీయ కాళాధికారి జె. ఇ. మకుబర్జిగారికి చక్రవర్తిగారు సి. ఓ. ఓ. బిరుదును నొసగిరి.

ఆర్థిక నిధి.

లండను, జూన్ 4:— ప్రజల మందరమున బోగ్గలగా రిట్లు చెప్పిరి. లాభములను కాశ్యముగనుండునని తలంపరాదు యుద్ధానంతరము వెంటనే యది తొలగింపబడును. ఈసంకల్పర విషయమున 60 కోట్లపావులు నచ్చునని మదింపు చేయుట డెను. అనగా నింతసొమ్ము భూమిపన్నులను రావలయునన్న పావున కెనిమిదిపిల్లింగు లగును. ప్రజల కింతటిభారము దుగ్గర మగును. ఇప్పు డాలోచింపవలయునది సామ్రాజ్యమునందలి అన్ని భాగములను తమతమభారముల నెట్లు భరింపవలయు నను నది. మాతృదేశము తనభారమును భరింపగలదు.

లండను, జూన్ 5:— ప్రజల మందరమున ఆర్థికపు బిల్లు కమిటీలో ఇనుమడిరాలడి పన్నులగూర్చి చేయబడిన సవరణలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు బోగ్గల గారిట్లు చెప్పిరి:— యుద్ధ మంత మైంవెక సొంకిన మైన ప్రస్తుత ఫిరీ విలువగదగదు కాని ఇప్పుడు మాత్ర మేమిచేయుటకును పిలులేదు. వలసదేశపు భజనాలలో నుంచిన భనము మీద వేయబడిన పన్నుయు నైమెకు కిండ్లమునందలి వెట్టుబడులమీద వేయబడిన ఇను మడిపన్నుల కంటే నధికముగ నున్నది. రానున్న యుద్ధసమా ప్తతయలో వలసదేశీయ ప్రధాన లీయంకమును చర్చించునట్లు చేయునునని యతడు ప్రాసజొయెను.

వెన్ను ఇండియా ప్రత్తి.

లండను, జూన్ 5:— వెన్ను ఇండియా, కళోలి నా విలంకు ప్రత్తిగాని దానితో నేనుబడిన బట్టుగాని అపకృప గాక్షముల వైరెచ్చును అనునది లేదు. డి. కె. రామదేవు. యంత్రశాలలో నుపయోగించునాదని వెన్నుకంఠమున వా రాజుపించిరి.

మరణము.

లండను, జూన్ 5:— ఇండియన్ బోలీసు వెనుకటి ప్రసిడెంటు థెయిసు బొంబుగారు చనిపోయిరి.

ఎగుమతులను దిగుమతులను నిరోధించుట.

బ్రూవా జూన్ 5:— బంగారును ఎగుమతి చేయుట మోటారు బండ్లు మున్నగు భోగోపకరణములను దిగుమతి చేయుటయు నిషేధింపబడినవి.

అమర్తము, జూన్ 6:— “కోనింగ్స్ రెజింటి” అను శ్రీమోడ ఇంగ్లీషు తీరమున కావల 20 మైళ్ల దూరమున వీవును బ్యాంకువద్ద సొకగనిని తాకెను. అందు హేనువద్ద జరు గున్న యుద్ధ ఖైదీల సభకు బోవుచుండిన ఆంగ్ల ప్రతినిధు లుండిరి. “స్ట్రోకరు” నలుగురు సముద్రమున మునిగిరి. “పర్సె డ్” ఓడమీదనే మరణించెను. తిక్కినవారు కాపాడబడిరి.

వైనుదహరించిన ఓడయొక్క కెప్టాను ఓడ మునిగిపో యెని రూఢిపరచుచున్నాడు. డచ్చిదొరతనము వారి తరపున పరిశోధనము చేయుచుండిన నావికాధికారికి కొంతదూరమున యుద్ధనౌక జాడను గాంచితిమని ఇద్దలు ఉద్యోగీయులు చెప్పిరి. ఒక నావికుడు యుద్ధనౌకను జూచితిని చెప్పుచు న్నాడు.

ప్రతినిధులు సంగ్రహింపబడుట.

అమర్తము, జూన్ 7:— “కోనింగ్స్ రెజింటి” అను విద బోవు చుండిన బ్రిటిషు ప్రతినిధులు సంగ్రహింపబడిరి. ఆనౌకతో గలసిపోవుచుండిన సి. డోగ్సు ఆనుపత్రియోడను నెక్కి వారు ప్రాణసంకటము చేసికొనిరి. “జీలాండ్” ను మరి యొక ఆనుపత్రియోడము దాని ననుసరించిపోయెను. ఎ క్వరికిని దెబ్బలుతిగులలేదు.

లండను, జూన్ 5:— ప్రజల మందరమున నేమనుకూజా నుగూర్చి హెల్లు గారిప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు బోగ్గల గారిట్లు చెప్పిరి. ఈసంగతినిగూర్చి సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రకటము చేయబడును. అంతము చాల మిత్రము. విదేశ కార్యాలయమువా రిందునుగూర్చి వలసదేశములలో నుత్తర ప్రత్యుత్తములను నడపుచున్నారు. యుద్ధానంతరము చాల స్వ తంత్రముగ నుండవలెనని దొరతనమువారు తలంచుచున్న సంగతి ఇదివరలోనే తెలుపబడినది. (ఉత్సాహము.)

యుద్ధము; చాల కఠినస్థితి.

లండను, జూన్ 5:— ఈవారము యుద్ధమునకు నశ్యం త విషయమైనదని సర్ ఆక్లండు గెడ్డినుగారు లైలు చర్చి వద్ద చెప్పిరి. ప్రస్తుతయుద్ధమున నిరుత్తులకును ఆపార సైనిక సప్తముగలుగుచున్నది. మనుష్యుల వెంటనే పంపవలసినదని ఇంస్సును కోరబడిన డైన్సుమును కోరబడలేదు. క్వరసాయము, గనులు, పరిశ్రమలు, మందుగుండు కార్యాలయములు మొదలగు వాటన్నిటి యందుండు మనుష్యులను దొరతనము వారు పిల చుచున్నారు. గ్రామములందుండు వారలు మరి ము నధికముగ పిలిపింపబడుచున్నారు. ఇంక కొన్ని వారముల వరకును సైన్య ముల నిలవెట్లు కొనుటమీద సర్వము నాధారపడి యున్నది.

బీవరులకు ప్రభువు ఉపన్యాసము

లండను, జూన్ 5:— ప్రతి కాసంఘమున జరిగిన విందు సందర్భమున నీ ప్రభువు గారిట్లు నడిచిరి: బ్రిటిషువారు యుద్ధ మున కల్పించిన సైనికులను సామగ్రిలను భనమునుగూర్చి పత్రికాధిపతులు సరిగ గమనించుచున్నారో ప్రస్తుతపు పన్ను లలోనుండియే యుద్ధకృషులలో 100 కి 27 వంతులు బ్రిటి షువారు భరించుచున్నారు. అది చాల మనకాగ్యము నెహలి యను యుద్ధము లాంగ్ల దేశమునకు వలెనె యాయుద్ధము అధిని వేళనములకు చాలముఖ్యమైనదిగాన ఆయుద్ధములకు బ్రిటిషు దేశము వినియోగించిన రీతిని ఈ యుద్ధమున కధినివేళనముల వారు వినియోగించిన ప్రశంసా పాత్రులగు దీని ప్రభువు గా రనిరి.

వైదీలమార్పు.

లండను, జూన్ 5:— టర్క్తో వైదీలమార్పులను గూర్చి ఇప్పుడు రామభారములు జరుప పిలులేను. ఇదివరకు చేయబడిన ఏర్పాట్లు ముగియుటకే చాలకాలము పట్టుగల దని పార్లమెంటుసభలో హూసు గాదనిరి.

ధ ర లు హెచ్చుట.

హేగు-జూన్ 6:— ఆంగ్ల జర్మను వైదీలసభ విని సపులో ఈనెల 8-వ తేదీని జరుగును. సంద్విదురగానే ధరలు 100-కి 800 లెట్లు హెచ్చును. దొరతనమువారు యుద్ధానంత రము 2-వర్గములవరకును భనము నేర్పరచవలె నని బింగు లాంకు గారు పార్లమెంటుసభలో నుడిచిరి.

దేశీ పు పం ట.

దేశీపంట చాల హెచ్చినది. పాలను ప్రభుత్వోద్యోగులు సరిగా పంపకము చేయవలసిన ఆకళ్యంతి కలిగినది. రొట్టెల ధర పెరుగడంద దొరతనమువారికి ను భనసహాయము చేయు చుండవలెను.

ఇంగ్లాండులో మరి లక్ష యకరములలోను విర్లందులో 120 వేల యకరములలోను ఉరలగడ్డలు వేయబడినవి. ఇప్పు డున్న పద్ధతి ప్రకారము స్వాధ్యక్షాగముతో ప్రజలు నడుచు కొనిన, యిబ్బంది కలుగదని క్లయిస్తుగా రనిరి.

గంజాం సంఘ సంస్కరణ సభ.

సోంపేటలో సమావేశమగుట.

(మాస్టర్ వీరేశలింగమొదలుపెట్టినది)

సోంపేట 8:—నేటియందు మునుపటిగా నేడు ఘంటలకు గంజాం మండల చతుర్థ సంఘ సంస్కరణ సభ సమావేశమయ్యెను. ఈ సభ కనేకులు బరంపురం, ఇచ్చాపురం, బాదరనుండి విచ్చేసియుండిరి. ప్రభుభయమున శ్రీమతుల మహేంద్ర పట్నాయకులగారి దైవ ప్రార్థనతోడను, శ్రీమతుల గరిమెల్ల సత్యనారాయణ గారి జాతీయ గీతములతోడను సభ ప్రారంభమయెను. తదనంతరము సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు జయంతి జగన్నాథం పంతులు గారు తమ యువస్వామ్యమును జదివరి. పిమ్మట నిష్ఠల సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారి యువపాదసముపాతాప్రగడ వేంకటేశ్వరరావు ఆస్పిక్టర్ల సూర్యనారాయణ మూర్తిగార్ల యామోదమును బడసిన పిమ్మట కరతాళధ్వనులు చెలంగుచుండ కర్పూర మాలికలచే నలంకరింపబడిన పిమ్మట, వరహగిరి వేంకట జోగయ్య పంతులుగారి గ్రాసనాధి పత్యమును వహించి, తమ గ్రాసనాధిపత్యమును వహింపగోరెను. దులకు వందఃములు సమర్పించిన విదలు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును జదివి సభ్యుల నానందాభివీలలాడజేసిరి. వీరియుపన్యాసము మనోహరమై, వినువారి వృద్ధులును నాటి, మన హిందూ సంఘపు ప్రభుత్వహీనస్థితి, అంత్యజాత్యుద్ధారణము, వివాహసంఘసంస్కరణములు, కన్యాశుల్కము-వరకులము; వితంతువివాహములు; శ్రీవిద్య; సంఘసంస్కారమార్గములు మొదలగు యనేకవిషయములను జక్కగా వ్యక్తీకరించిన జోగయ్యపంతులుగారి నెరిగిన యాంధ్రలోకమునకు మేము వేరుగ జెప్పవలయునా? తదనంతరము శ్రీరామములకు బదులుగా కొన్ని విషయములగుర్చి చర్చలు ప్రారంభింపబడినవి.

తొలుత నిమ్మజాత్యుద్ధారణ, వానిప్రస్తుతస్థితి, పూర్వమంత కాలమునుండి జాతి యుద్ధునించినది. వీరెందులకు ప్రజలచే నీచముగా జూడబడుచున్నారో అను మొదలుగాగల విషయములగుర్చి మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులు బి.వి. బి.ఎల్ గారు బాగుగా నెరిగించిరి. 'సంఘసంస్కరణముల యభివృద్ధి విషయమై దొరతనమువారు దీసికొనుతీర్థ' అను విషయమును గుర్చి రావికంటి వేంకటరమణమూర్తి ఎమ్.ఎ (అనర్వ) గారు జెప్పచు దొరతనమువారు తగినంతసహాయము జేయకుండుట చే సంఘసంస్కరణ యెక్కువగా మనదేశమున ప్రబలుట లేదనియు, దొరతనమువారి కీ విషయమై యెక్కువగా బాధ్యత కలుగజేయుకుండుటయే మంచిది అని నడిపిరి. ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడినది.

పిమ్మట విద్యాభూషణ కావ్యతీర్థభిరుదాంకితులును, కల్లికోట కళాశాలా పండితులుగు నేమాని వేంకటనరసింహ శాస్త్రిగారు, స్కూలులు, ఉపస్కూలులు, రజస్వలానంతర వివాహములు, విధవావివాహములు అను విషయమును గుర్చి గంభీరముగా నడిపిరి. వానిచే సోంభాట్ల వేంకయ్యపంతులు, వరసయ్యశ్రేష్ఠిగార్లు కొంతవడి చర్చించిరి.

సంఘసంస్కరణము, చెప్పెడిమాటలు, చేసెడిపనులు అను విషయమునుగుర్చి సోదర జె.వి. నారాయణగారు సుమారు జాతిభేదము, సనాతనధర్మములు, త్రివియభేదములు నేదాంతరహస్యములు, ధర్మసంస్థాపనము, సత్యముగుర్చి బహుచక్కగా వ్యక్తీకరించి ప్రేక్షకుల రంజింపజేసిరి.

అద్దానినే పోతాప్రగడ సింహాచలము పంతులుగారు కొంతవడిజెప్పి తాగుడు, పరధనాపేక్ష; పరశ్రీ అపేక్ష యీమాడును మనలోనున్న సంఘసంస్కరణము వలన లాభములు లేవు అని రమ్యముగా జెప్పిరి.

శ్రీస్వాతంత్ర్యమువిషయమై వారిప్రథమ వి.వి.గిరిగారు జెప్పచు, తాము విద్వంసుదేశమునజూచిన శ్రీస్వాతంత్ర్యము మొదలగు విషయములగుర్చి నడిపిన పిమ్మట, ఆస్పిక్టర్ల సూర్యనారాయణమూర్తి గారు కూడ కొంతవడి మాట్లాడిరి. తరువాత మహేంద్రపట్నాయకులగారు వైవిధ్యములచేయు తృణమున జెప్పిరి. తరువాత అభ్యుత్థులు తమయంత్యోపన్యాసమును గావించుచు, తాము జెప్పవలసిన విషయము లన్నియు తమప్రారంభోపన్యాసముననే జెప్పియుండి నందువలన విశేషముగా సూతులనేననియు, యీసభలో చర్చింపబడిన విషయము లన్నియు మన మందరము జ్ఞప్తి పథమున నుండుకొని యెక్కువగా పాటుపడెదరని నమ్మచు న్నాను అనిజెప్పి, సోంభాట్ల వేంకయ్య పంతులుగారు సభవారి తరపున అభ్యుత్థులకు వందఃము లర్పించిరి.

వరకట్నములు.

(నిమ్మటి తరువాయి)

ఒకడు తన యాస్తిసంతయు తాకట్నపెట్టి పిల్లవానికి ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష చెప్పించు చున్నపుడు, మారు వీడు అక్కరకు రాగలదో తేస్తో యను భీతిచేత తన విద్యుంతుని వలన కొంతసాము లాగి తన ఋణము తీర్చుకొనుట తప్పా? దానివలన పిల్లమాత్రము నుభవదా? చదువుకొన్న అల్లుడు తన కూతురుకు మగడగుచున్నప్పుడు, తన పిల్ల సౌఖ్యముకొరకు, తన విద్యుంతుని ఋణవిముక్తిని చేయుటకంటె ఘనకార్య మేమి? తానెంత సాము నిచ్చుకొనలేనపుడు, ఆతనితో తాను విద్యుంతుడుటకు ప్రయత్నించనేల? హెచ్చుకట్నములను తీసికొనువారందరిని దూషించనేల?

పెద్ద పరీక్షలు పాస్ అయినవారు, పెద్ద ఆస్తి కలవారు ఎంత గొప్పగా కట్నములు పుచ్చుకొన్న అంత గౌరవముగా వారిని ప్రజలు చూచుచుండుట ఆచారమై యున్నది. కట్నములు పుచ్చుకొనక పోయినయెడల నలుగురిలో తలవంపులు కలుగును కదా!

ఆస్తికలవారు గాని, యింటురుకాగులూ నైనను చదువుచున్నవారుగాని కొద్దియందే యుండును. ప్రతి ఆడ పిల్లకు వివాహము కావలసియుండును. కనుక ఒక్క తగ్గినవరకు, వందలకొలది ఆడపిల్లలు వివాహము చేసికొనుటకు సిద్ధముగా నుండుటచేత, వరులకు మార్కెటులో గిరాకీ యేర్పడుచున్నది. దీమాండు సప్తయలను బట్టియే కదా బజారులో ప్రతి వస్తువునకు ధరలు నిర్ధారణమగుచుండును. ఈ ఆర్థిక సూత్రము తెలిసియుండియు వరకట్నములను దూషించిన లాభ మేమి?

రజస్వలానంతరవివాహము లున్నయెడల ఈవరకట్నములు తగ్గునని కొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇది గొప్ప పొరబాటు. కమ్మవారు మొదలగు మాద్రులలో ఏల యీ కట్నములు వేలకొలది హెచ్చుచున్నవి? బ్రాహ్మణ వైశ్యులలో కూడ నిట్టి వివాహములు మొదలుపెట్టినవారికి అపనింద మాలమునో, పిల్లదానికి యిష్టము లేకనో మరయే పేతువుచేతనో తగిన వరులు వాత్రిగా దొరకక, ఆ పిల్ల తండ్రి ఆస్తి యంతయు ధారపోసినను, పిల్లకు వివాహమే కాకపోవచ్చును.

ఆడపిల్లకు బాగుగ చదువు చెప్పించిన యెడల వరకట్నములు లేకుండ వారికి మగలు దొరకుదురని కొంద రందురు. అనగా, బాలురకు వలనే బాలికలు కూడ పెద్దపెద్ద పరీక్షల నిచ్చిన యెడల, గొప్పగొప్ప విద్యాధికులు వారిని వివాహము చేసికొనెదరని కొందరు చెప్పుచున్నారు. మనలో బాలురు నూటి కెంతవంద గొప్ప పరీక్షల నిచ్చుచున్నారు? ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష పాస్ అగువాడుగానే వివాహము చేసికొని జీవించినవా రెందరు లేరు? "వివాహో విద్య నారామ" యను సామెత ప్రకారము, అట్లు తప్పక నాలుబడుదురని నిశ్చయించుకొనియే వాని తల్లిదండ్రులు 18 సంవత్సరములు నయింపు చాటకమునునే, తన పిల్లవాడు చదువుగా చదువుకొనుచున్నాడని చెప్పవచ్చు పెద్ద కట్నములను (గొంది) వివాహము చేయుచుండును. ఇట్లుండగా ఆడ పిల్లలందరికి గొప్ప పరీక్షలు పాస్ అగుటకు మేధాకత్తి యుండునా? ఉన్నను, ఉన్నత తరగతులు గల శ్రీపాఠశాల రెక్కడనున్నవి? ఒకవేళ పరీక్షలు పాస్ అయినచేయించ గలిగినయింటిపనులకు అప్పుటి స్థితిలో సుపయోగపడువా రెందరుండు?

ఈ వరకట్న సమస్య పెట్టు పరిష్కారించకపోయిన సంఘ సంస్కరణ స్వప్నముగ వ్రాసుకొనెదను. మనలో కొద్దిమందికి వరకట్నములు ఇచ్చుటకును పుచ్చుకొనుటకును యిష్టముండక పోవచ్చును. పరిశ్రమైన వివాహమును సాలం కృతకన్యాదానముతో జరిగించునపుడు ఇట్టిచేరము అండుట తగదనియే నానుభిప్రాయము. ముం చెప్పటికిని సమీపంధువులుగా నుండవోవు విద్యుంతులలో ఒకరికట్నములును చెందవారికిగ మామకొనవలసి యున్నపుడు, వధూవరులు ద్విరాయువ్యుంతులై సుఖముగానుండి వారికుటుంబము తాను రతింపరగా పెరుగవలెనని ఆశ్చర్యించుచున్నపుడు, ఇట్టి కట్నములకు ముందుగా నేరములు చేయుట, పిల్లకు గాక, సామునే వివాహమాడుటయని నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. కొందఱు తమకొడుకులకు తీసికొన్న కట్నములను తన అల్లుళ్ల కిచ్చుకొను చున్నారట గాని ఆడపిల్లలు మాత్రము గలవారి గతియేమి?

బందరు. వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు. మే 28

పియర్సుగారి పైని నేరము

చైనాలో పట్టుకొనుట

ఇది వఱకు సర్ రివింద్రనాథ తాకూరుగారి యొద్ద కా ర్యదర్శిగా నుండి ఫిజీమున్నగు దీవులందు భారతీయ జూరీల నిర్బంధ వ్రాతమునుగూర్చి ఆంధ్రానుగారితో విశేషముగా పనిచేసిన పియర్సుగారిని చైనా ముఖ్యపట్టణమగు పీకింగు లోపట్టుకొని ఖైదుచేసిరి. వీరి ఖైదును గూర్చి సెలెస్టియల్ ఎం బ్రెయి అనుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:

రాజకీయ నేరముపైని పట్టుకొనబడి పీకింగులో ఖైదు చేయబడిన పియర్సుగారిని సర్ హావిలాండు దీసాస్కారెజ్ గారి యెదుట ముఖ్య న్యాయస్థానమున విచారింపిరి.

(పభుత్వమువారి తరపున ఎ జి మాన్స్ గారు వారింపిరి. పియర్సుగారి పక్షమున న్యాయవాది యెవ్వరును లేరు. ముద్దయిని చూచి జడ్జి సర్ హావిలాండుదీసాస్కారెజ్ గారిట్లు చెప్పిరి:—“నీవు బ్రిటిషు పౌరుడవనియు, నీవు ప్రజాక్షేమము నకును, దేశభాంతి సంరక్షణమునకును భంగకరముగ పనిచేసితి వనియు, నిన్ను చైనానండి సంయుక్తరాజ్యము (నేటిబ్రిటను విర్లండు) నకు పంపివేయవలయుననియు రాజమంత్రి సంతక ముతో నీ విషయమై యొక్క యుత్తరము వచ్చినది.”

“నీవేమైన చెప్పగోరెదవా” యని జడ్జి ముద్దయి నడుగ గా ముద్దయి యిట్లనెను:—“భరతవర్షముకొఱకు” (భర్ ఇండి యా) అను పేరున నేను బ్రాచీనా (జపాను ముఖ్యపట్టణము) యందొక కరపత్రమును రచించి ప్రకటించితిని. అందు ప్రజాక్షేమమునకు దేశభాంతి సంరక్షణమునకు గాని భంగకరములగు విషయములుగలవని నే నెన్నటికిని నమ్మను.

జడ్జి:—మంత్రియొద్దనుండి వచ్చిన యుత్తరము మీదనే యీ కోర్టు ఆధారపడుచుండును. నిన్ను చ్చటియండి పంపివేయు విషయమునగాని అట్లు వ్రాయుటకు మంత్రిగలకారణములను గాని విచారించుటకు నేను జడ్జిగానుండలేను. ఇదియంతయు మంత్రిగారిమీదనే యాధారపడి యుండును. ఉత్తరము సక్ర మముగానున్నది అది మంత్రియొద్దనుండి వచ్చినది. మాత్రము నేను చూచెదను. నీవింకేమియు చెప్పవలసినది లేనిచో, నిన్ను పంపివేయుటకు ఉత్తరువు చేసెదను.

ముద్దయి:— నే నింకేమియు చెప్పవలసినదిలేదు.

జడ్జి:— కనుక ఉత్తరువు చేయవలసినదే. (హిందూ)

పోపుగారు బ్రిటిషువారిని వినుతిండుట.

రోము, జూను 2:—కార్పసు క్రిస్టినియనున కొలీనుపై బాంబులు వేయవలదని పోపుగారు కోరగా బ్రిటిషువారి ట్లంగీకరించినందులకు పోపుగారు వారిని వినుతింపిరి.

మదరాసు అందు సదరక్షమరాట్టా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకొక్కటే చేయబడినది.)

నో టీ సు. (1204)

మదరాసు నుండి బయలుపడుచు సరకుల రవాణా

(1) నిండువేగను అవసరములేని సామాను నంతయు సాల్వకోట్టార్సు స్టేషను నుండి రవాణా చేయవలయును. రాయపురము స్టేషను నుండి రవాణా చేయబడవలయును.

(2) నిండువేగను కావలసిన సామాను (సరకులు)ను రాయపురము నుండి రవాణా చేయవలెను.

(1) ఉప్పు, నాములనుండివచ్చు ఉప్పు సైనిక సామాను, గృహోపకరణములు, పెద్ద తూనికను తూచవలసిన సామానులు తప్ప తక్కిన సరకులు సాల్వకోట్టార్సులో అంగీకరింపబడవలెను.

(3) సామాన్యముగ నిండువేగనుతో పంపబడు కీరసనాయిల్, బియ్యము, భావ్యము, పంచ వారమున్నగునవి ఈ క్రిందివరకుల ప్రకారము సాల్వకోట్టార్సులో అంగీకరింపబడును:—

(1) సరకులు 10 మణులకుకంటె ఎక్కువ ఉండరాదు.

(2) ఒక్కొక్క స్టేషనుకు ఒక్కొక్కరోజున ఒక్కొక్కని నుండి 10 మణులకు బయలుపడు సామాను అంగీకరింపబడును.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

హిందూ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, పాండిత్య, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాకితముల కలవ్రసం తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మూలమే సిద్ధముచేసి యందుటవలన వలయువారు కంటేనే ప్రాసక్తిను తుచితము.

అంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రూ 1-0-0
" అర్ధసంవత్సర " "	" 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " "	" 0-12-0
అంధ్రపత్రిక సంవత్సర, తేక దినపత్రిక రి మాసముల చందాదారులకు	" 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి పీఠి మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసరిల్లా

అతనిపుత్రు రక్తమువలన జనించు వాద్యములకు నిరీతికావలసి వుండు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను, రండ్లను, పొరలను, అన్ని విధములనలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

ఈ వాద్యసారసరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన వాద్యములను పోగొట్టును. తేలికమైనది, పొడవైనది, ములబద్ధమును కావలసినవిధమున పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగమును గలగజేయును. 16 రోజులవరకు వుండుటకు 4 డోస్సుల బుడ్డిబో అమృతమును.

ప్రాప్తియగు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No 2. BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

వికటాపాలిని అతిపూర్వము విశిష్టము.

రూ 0-4-0 డిపోడి అధికము.

అంధ్రపత్రికాకార్యాలయము 7, తంబుకెట్టి పీఠి, మదరాసు.

అంధ్రపత్రికాకార్యాలయవ్యాప్తము.

ఇది ప్రీయమైన కట్టమున రామలింగారెడ్డి గారికి

ప్రాయశః. రూ 0-4-0 డిపోడి ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

కంతాపూర్ణము కంఠాశోకులకు ...	0-2
ఉర్దూసాయనము మూత్రము అలీకమునకు ...	1-4
పండ్లకాలహరి పండ్లపోటుకు ...	0-8
ఇజుకుకల ధాతుపుష్టికి ...	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0-12
మూలశంకులైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-12
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8
సేద్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4
కలరామూత్రము వాంతిభేదలకు ...	0-6
గజ్జికలైలము గజ్జికలకు డబ్బీ 1-కి ...	0-4
బామకర్మము సీసా 1-కి ...	0-8
తేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
తామరలైలము; తామర, పీటకు ...	0-8
పచ్చిపిత్తలైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-4
కుర్రుప్రాకరము సీసా 1-కి ...	1-0
కఫహరి కఫగ్రస్తులకు డబ్బీ 1-కి ...	1-4
కఫహరిచూర్ణం కఫగ్రస్తులకు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
బాదామపుష్పములకు మందు ...	1-0

కృష్ణగుడి ప్రతిమలు

మోహినీలైలము పెండ్లకులకు పెరుగుకు ...	0-12
శోమహరి పెండ్లకులకు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1-కి ...	1-8
కస్తూరిమూత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-కి ...	0-10
కుబ్బాశోగ మూత్రము ...	1-0
కుబ్బాశోగ లైలము పుండ్లకు ...	1-0
విరేచనము: కుమూత్రము డబ్బీ 1-కి ...	0-8
గ్రహణి మూత్రము డబ్బీ 1-కి ...	0-8
శిరోచేదన మూత్రము తలనొప్పులకు ...	0-12
కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-కి ...	0-8
ఈగుడు ప్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
కుసుమాలి మూత్రము, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0
మందుకు మానె సీసా 1-కి ...	0-6
మందరిలైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
పచ్చిపిత్త లైలము శిశువగుర్లకు ...	0-8
కర్ణములహరి చెవిపోటుకు ...	0-6
బాలాబి మూత్రము మలబద్ధమునకు ...	0-8
బురుచాకహరి ఎమిడికలకు ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు

బృహత్ మంజుషాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవర్ణగుటి

మూత్రవ్యాధులందు అమృతముగ పనిచేయును. రూ 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు సాంక్షేయభావలో జరుపవలయును.

జాందూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్షి

అయిర్వేద యావధముల తేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists,
Elphinstone Road, Bombay, 23

అమృతాంజన అవశేషము.

ఈ అమృతము రక్తమును శుభ్రపరిచి వీర్యమును పెంచుచి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతలము చేసి చేతి కాలి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తీవ్రము నివారించును.
219 అర్ధసాను డబ్బీ 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,

అతంకనిగ్రహ కౌషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

201 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధావధములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నివృత్తనను పరికింపుడు.

యోగ్యతావ్రములు.

మ॥ రా॥ చార్లర్ ప్రభాకర్ థెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాహియేట్. ఎస్. కె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ రిజిస్ట్రేర్డ్ కెమిస్ట్రీ ఎగ్జియర్ సెస్. నం. 2. బొంబై, వీరు ప్రాసినది. తమ "లోకామయహర కస్తూరి మాత్ర"లను ఉపయోగించుటవలన: క్యాన్సర్, ప్యాన్క్రియాస్, క్లిఫ్టర్, అలీకము, మలబద్ధము, ప్రక్కనొప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కష్టము, పిత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యెముకలవ్యాధులు, స్థియు, గుణపయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము తయ్య రోగిలకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నియమిలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎస్.అచ్యుతరావు, సీనియర్ సర్జన్, స్పానిటరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; వీరు ప్రాసినది. "లోకామయహర కస్తూరి మాత్ర"లను నవయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అశోకశ్రీకృష్ణమగు, గుణములను ఈమాత్రము గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు. ప్రతి సీసానుండు ఆరుదును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుచునవ్రతము, ప్రతీసీసాతో గూడి యుండును. 250 మాత్రలన్ని సీసా 4 అణము మూలకము.

6 సీసాలు పోకసారి తెప్పించింపి.

టహాల భద్రులొకరి మా 1-8-1

12. సీసాచాకసారి కొనిన 2-12-

25. సీసా చాకసారి కొనిన 5-0-0

గమస్తరోగములకు మాత్ర అయితే

తీయ సిద్ధావధముగా పొరవను.

2 లానుకు — శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు

